

DOBA seniorů

Č. 12 / ROČNÍK IV PROSINEC 2008 10 Kč

SR: UŠKODÍ EURO DŮCHODCŮM?

str. 10

POMÁHAJÍ LIDEM VYŘEŠIT DLUHY

str. 12

VĚČNĚ mladá

Yvetta Simonová pro své příznivce připravila album dvou CD s názvem Dárek na památku. Nebyl to ovšem pouze dárek pro ně – křest se totiž konal 4. listopadu a přesně ve stejný den paní Yvetta slavila i svoje narozeniny. CD si tedy dala i ke svému životnímu jubileu. Dámám se prý životní výročí připomínat nemají, ale u paní Yvety je to v jejím energickém pracovním zápalu tak překvapující číslo, že ho opravdu těžko opominout: narodila se 4. 11. 1928 v Českém Brodě a oslavila tak letos neuvěřitelných 80 let! Během křtu došlo i k jedné „senzačnímu“ odhalení, a to, že vůbec první duet s ní nenazpíval Milan Chladil, ale Richard Adam, který byl mezi gratulanty. Nová kompilace jejích nejkrásnějších písniček je dokladem pěvecké suverenity. Výčet názvů písniček na CD je výčtem úspěchů: Já jsem zamilovaná, Malá černá kočička, Vaya con dios, Lavička v jasmínu, Když v baru houstne dým, Zhasněte lampiony, Moje srdce housle jsou, Jako Penelopé, Čas borůvkových koláčů,

První gratulanti s paní Yvettou

Volám nashledanou, Vyznání v růžích...

Pět desítek písniček, pět desítek krásných dárků na památku od zpěvačky, která je sympatická snad opravdu každému. I ti, kdo její hudební styl nemusí, ji

respektují. Už dávno vešla do dvorany slávy české populární hudby, stále je plná energie a mladistvého elánu. Říká se, že člověku je tolik, na kolik se cítí. Paní Yvetta se cítí tak mladá, že dokonce zakázala své pravnučce říkat, že je její babička, natož prababička!

fav, foto J. LOUDA

ŠPATNÉ ZBOŽÍ str. 8 REKLAMUJTE!

S PRÁVNÍČKOU O DĚDICTVÍ str. 17

NEPŘEHÁNĚJTE str. 18 VÁNOČNÍ ÚKLID

KDE UVIDÍTE RÓBY NAŠICH PRINCEZEN str. 22

ŽÍT S RADOSTÍ

„Kdyby mně někdo před padesáti lety řekl, že je doba seniorů, nevěděl bych o čem je vůbec řeč. O něco později bych si myslel, že „senior“ je značka francouzského vína. Narodil jsem se v první polovině minulého století. Od doby mého narození (tedy roku 1942) uteklo už mnoho času. Narodil jsem se jako každý, ne jako každý jsem už od malička miloval loutkové divadlo. Už v první třídě jsem hrál dětem ono divadélko a dělal jim tak trochu šaška. Rodiče mně později přihlásili na knihkupeckou školu. Brzy po složení zkoušek mě tehdejší vedení podniku pověřilo funkcí vedoucího knihkupectví. O deset let později jsem převzal knihkupeckou prodejnu na Smíchovské – rodišti Jakuba Arbesa. Prodejnu jsem pojmenoval jménem tohoto „mého“ spisovatele a ono označení se brzy vžilo. Arbesovo knihkupectví se stalo pojmem. Příběhy a události by vydaly na dlouhý román.

Dnes už vím, co je to doba...natož doba seniorů. V roce 2004 jsem i já přešel do společnosti seniorů. Také proto jsem si nyní pro radost udělal knížku Nejen bonmoty a citáty o důchodcích – Pro ně a za ně...“ To DS řekl emeritní knihkupec a spisovatel Vráta Ebr.

A dodal, že by si přál ještě dlouho seniorem zůstat. Má totiž stále plné ruce práce a nadále velké plány. Některé se týkají i DS. Čtěte na str. 6

V TELEVIZI SE DÍVÁME
NA REKLAMY, ABYCHOM
VĚDĚLI, CO MÁME
NEKOUPIŤ.

DISKRIMINACE SENIORŮ V ČR

Existuje nebo ne? Jestliže ano, jaké má příčiny a podoby? Co o tomto problému soudí samotní senioři? DS se zúčastnila semináře na toto velmi ožehavé téma.

Původní zprávu najdete na str. 3

AKTIVNÍ SENIOR

UŽITEČNÁ BESEDA

Z Nového Města na Moravě do DS přišel e-mail, ve kterém předsedkyně tamní ZO SD ČR Alena Albrechtová píše: „V pondělí 3. listopadu 2008 náš Klub seniorů uspořádal besedu s npor. JUDr. Liborem Černým, vedoucím obvodního oddělení Policie ČR a s velitelem městské policie Petrem Gregorem. Seznámili jsme se tak s náplní činnosti jednotlivých složek policie a dozvěděli jsme se řadu obecně platných rad, např. jak se máme zachovat v případě, když potřebujeme pomoc, koho a kde o ni žádat. Slyšeli jsme znovu, že největší chybou je o pomoc nepožádat, další chybou je žít v domněnku, že pomoc máme volat jen v případě, kdy jsme se sami stali obětí útoku. Není hanbou požádat jiného člověka o pomoc, hanbou je člověku v nouzi pomoc neposkytnout. Je chybou nevědět, že oznámit může být mnohdy totéž, co pomoci. Chybou je přeceňovat své síly a riskovat zdraví a život při nepromyšleném zásahu proti pachateli. Je chybou žít v domněnku, že pevné dveře a moderní zámek jsou maximem toho, co můžeme pro své bezpečí udělat. Chybou je otevřít dveře bytu a nevědět komu. Je chybou myslet si, že to co říkáme, nikdo neslyší, to co děláme, nikdo nevidí a že chyb, kterých se dopustíme, nikdo nevyužije. Dozvěděli jsme se také, jak máme postupovat při nahlášení události policii, jaké konkrétní údaje budeme v tomto případě potřebovat a jak je důležité, zapamatovat si co nejvíce údajů o pachateli, pokud jsme se stali svědky jeho protiprávního jednání. Hosté promítli DVD s případy okrádání občanů různými individui v obchodech, supermarketech, v hromadné dopravě a vůbec na veřejnosti, a byli jsme poučení, jak se máme chránit.

Všichni senioři obdrželi také kartičky s důležitými telefonními kontakty, na nichž lze v případě potřeby, přivolat pomoc. V průběhu setkání probíhala bohatá a věcná diskuze – senioři se dotazovali, vznášeli připomínky a podnětné návrhy, naši hosté od policie na dotazy seniorů odpovídali. Všechny přítomné seniory setkání obohatilo o konkrétní důležité informace pro aktivní ochranu před případným možným ohrožením, za což našim hostům upřímně děkujeme.“

K poděkování se samozřejmě za DS připojujeme. Podobné akce, při kterých senioři získávají informace ohledně prevence před trestnou činností, vedou ke zvýšení jejich bezpečí. A o to tu jde především. (red)

Úspěšný start pilotního PROJEKTU

V náhodském hotelu Vyhlička probíhala od 6. do 11. listopadu první fáze projektu Stáří může být krásné a tvůrčí období života, který vznikl ve spolupráci s Euroregionem Glacensis

Tento projekt, podaný neziskovými organizacemi z české strany Krajskou radou Svazu důchodců ČR Královéhradeckého kraje a ze strany polské Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Kudowy Zdroju, je spolufinancován Evropskou unií z operačního programu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 Česká republika / Polská republika z Fondu mikroprojektů prostřednictvím Euroregionu Glacensis. Klade si za cíl vytvořit příležitost pro setkávání seniorů z České republiky a Polska za účelem výměny zkušeností při řešení životních situací a problémů, které nastávají s vyšším věkem, a tím i lepší zapojení seniorů do veřejného života.

Projekt byl schválen v září 2008

a jeho realizace byla nutná do konce letošního roku. Do 13. prosince se tak uskuteční čtyři semináře, kterých se zúčastní celkem 120 českých a polských seniorů. Na programu jsou mj. taková témata, jako zlepšování kvality každodenního života seniorů, zapojení seniorů v komunální a státní sféře, účast při vytváření vyhlášek a zákonů, které se týkají seniorské generace, výměna zkušeností a porovnávání spolupráce komunálních a státních institucí v České a Polské republice. V psychologické a právní poradně seminářů se probírají témata, mj. co si mladí lidé myslí o stáří a soužití generací, řešení osobních problémů, problémových vztahů v rodině, soužití s dětmi a vnoučaty v jedné domácnosti, majetkové vztahy, propojení a převody na mladší generaci, porovnávání této problematiky v rámci obou států. Zvláštní pozornost je věnována problémům

Během jednoho z výměnných zájezdů polská delegace zavítala i do památného Babiččina údolí.

zdravotnickým včetně besedy s lékařem a terapeutem. Výraznou novinkou je při těchto seminářích zapojení seniorů do práce s internetem. Součástí týdenních pobytů jsou i zdravotní turistika a beseda s českými a polskými studenty na probíraná témata.

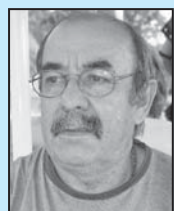
Obě strany vedli koordinátoři projektu – za stranu polskou Lucja Rachubová a za českou ing. Jaroslav Groh, předseda Krajské rady Svazu důchodců ČR Královéhradeckého kraje. Závěrečného hodnocení 1. běhu se zúčastnili předseda polské části Euroregionu Glacensis a starosta města Kudowa-Zdrój Czesław Kręcichwost spolu se sekretářem české části Euroregionu Glacensis a ředitelem Regionální rozvojové agentury (RDA) Jaroslavem Štefkem; oba vysoce hodnotili uskutečňování tohoto průkopnického projektu.

Text a foto J. KRÁM

Program setkání je především pracovní. Jeho součástí byla i komunikace seniorů na počítačích.

Doba seniorů se nyní změnila

Život je stálá změna. Týká se to i života našich společných novin. Když jsme před více než třemi roky začínali, vycházela DS v tzv. evropském formátu a měla 6 stran. Následně jsme přešli na současný formát a noviny měly nejdříve 16 a pak 24 stránek. Nyní se DS opět bude měnit. Barevné budou všechny stránky a bude jich už 32! Je to mj. i reakce na výsledky naší letošní ankety, ve které jste opětovně požadovali další rozšíření obsahu, zejména pak poradenství. Takovému vývoji, když jsme začínali, skoro nikdo nevěřil. Mnozí nás tehdy naopak poučovali, že

seniorské noviny jsou nepotřebné a že se nemohou udržet na trhu. Už samotný název považovali za chybu!

Noviny se ale udržely, i když to stálo a nadále stojí mimořádné úsilí. Na rozdíl třeba od Rakouska, kde seniorské organizace ze zákona dostávají prostředky na svoji prospěšnou činnost a samy rozhodují, na co je použijí, v ČR o tom rozhodují často úředníci a jejich momentální nálada. Rakouský zákon o seniorech přesně stanoví, kdo má na státní podporu nárok a ze hry jsou různí lidé, kteří vlastně nikoho nezastupují, ale díky neprůhledným pravidlům u nás často peníze na své aktivity získají. Samozřejmě, že na úkor jiných.

DS tak udržela nad vodou hlavně vůle seniorů mít vlastní noviny a

také solidarita těch, kdo pochopili, že podobné noviny jsou potřebné celospolečensky. I proto nyní dochází k rozšíření obsahu. To si společně s větším počtem stran, plnou barevností, kvalitnějším papírem vyžádá bohužel i další náklady.

I proto DS od lednového čísla (vyjde mimořádně už 19.12.) zdrazí z 10 na 12 Kč. I když už přibývá i inzerce, náklady na výrobu to zatím nepokryje.

Abychom vyšli, musíme počítat s každou korunou. I tak ovšem dvě koruny navíc platí jen pro volný prodej, předplatné zůstane na současné ceně. I proto věříme, že čtenáři i po změně ceny zůstanou své DS věrní.

František VONDERKA,
šéfredaktor DS

Diskriminace seniorů v ČR

O arogantním a ponižujícím chování vůči seniorům v jedné z pražských nemocnic hovořili spontánně očití svědci i během semináře...

V sídle občanského sdružení Život 90 v Praze se 13. listopadu uskutečnil seminář spojený s prezentací dosavadních výsledků projektu: „Povaha a prevence diskriminace seniorů v ČR“.

Výsledky představili předseda sdružení Mgr. Jan Lorman a Mgr. Lucie Vidovičová, Ph.D. a Mgr. Eva Gregorová z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně. Cílem tohoto projektu je přispět k vyjasnění základních otázek o chápání diskriminace seniorů v české společnosti a to pomocí metodiky tzv. missing voices, při které se odpovědi na položené otázky hledají mezi samotnými seniery.

Skutečností je, že v několika dotazníkových výzkumech z poslední doby byla věková diskriminace v ČR popsána jako velmi rozšířená. Na otázku, zda, když se mluví o diskriminaci seniorů, mají dotazovaní pocit, že jde o problém, který

se jich týká osobně, odpovědělo ale jen 19 % respondentů, že ano. Jako osobní problém to nechápou 43 % dotázaných, ale věří, že ostatní by v této souvislosti mohli mít potíže, 22 % respondentů si myslí, že v ČR není tento problém tak významný a stál e ještě velký podíl respondentů (15 %) neví, co si má pod tímto zadáním vůbec představit. Důvodem nízké identifikace seniorů s problémem věkové diskriminace (ageismu) může být podle Evy Gregorové mj., to že až 30 % stejné skupiny respondentů si myslí, že se jich netýká, když se např. v médiích nebo na veřejnosti hovoří o „seniorech“ nebo „důchodcích“. Nechuť ztotožnit se se stářím a naopak

distancování se od něho ovšem v ČR funguje v mnohem obecnější úrovni. Alarmujícím poznatkem šetření Catibus Ipsos Tambor z října 2008 tak je, že stárnutí populace, tj. zvětšování podílu starších lidí na české populaci hodnotí kladně (výborně nebo dobře) pouze 15 procent populace ČR, 46 % považuje tento vývoj za špatný nebo velmi špatný a asi 39 procent dotázaných nemá v této otázce vyhraněný názor.

V projektu byla zvolena metoda ohniskových skupin, přičemž důraz se kladl na to, aby byli zastoupeni i na veřejnosti méně aktivní senioři. Celkem sedmi diskusí se celkem zúčastnilo 63 osob, z nich bylo 51 žen a 12 mužů, ve věku od 53 do 88 let, průměrný věk činil 70,4 let.

Diskriminaci senioři během diskusí definovali různými způsoby. Nejprůmočařejší byla charakterizována jako znevýhodnění či jako nerovnost, je-li jedna skupina zvýhodňována nad jinou. Senioři rovněž diskriminaci popisovali jako nespravedlnost a netoleranci, omezování svobody, upírání základních lidských práv, nemožnost volby, nezáměr okolí či společnosti, zostuzování, neúctu, odsouvání na okraj společnosti, špatné zacházení a špatnou péči, utlačování, ponižování. Ačkoli většina účastníků výzkumu sebe sama zařadila do skupiny seniorů, kteří se domnívají, že jich se problém diskriminace netýká, v debatách naopak líčili osobní zážitky, potvrzující bohužel opačnou skutečnost.

Některé výpovědi – například o ponižujícím (pokračování na str. 4)

AKTIVNÍ SENIOR

ŽIVOT PLNÝ KOPYT

Obuvnický mistr Vasil Gebrian je s jistotou nejstarším představitelem stále vzácnějšího ševcovského řemesla v Liberci a patrně i v kraji. Své profesi zůstal věrný téměř šest desetiletí. Narodil se před 81 lety ve vesnici Ubl'a v Podkarpatské Rusi. Na sever Čech se vydal krátce poté, co se po válce kousek za jejich domem objevily ostatní dráty hranice mezi tehdejší Československem a SSSR. Osud ho dovedl nejprve do Jablonce nad Nisou, ale pak se domluvil s libereckým mistrem obuvníkem Koktou a u něj získal za tři roky výuční list. „Řemeslo tehdy obnášelo nejen opravovat, ale také šít nové boty podle vkusu a přání zákazníka,“ vzpomíná pan Gebrian. Pracoval v několika dílnách, ale Liberečané ho znají hlavně z ulice 5. května, kde se usadil na plných 40 let. Pak ale dostal od nového majitele domu výměr nájemného. „Tolik bych opravami bot nevydělal, musel jsem se stěhovat,“ líčí Vasil Gebrian. Nezlobil se, mohl přeci už tehdy odejít do důchodu. Místo toho si pronajal v jednom z městských domů nevyužitou prádelnu, sáhl do úspor, přebudoval z ní dílnu a dál úspěšně ševcoval. I tyto prostory ale zasáhla privatizace a v dražbě je získala movitější konkurence. Otevřel si novou dílnu o pár metrů dál a staří i noví zákazníci si k němu zase vyšlapali cestu. Vědí, že boty, které jim mistr Gebrian opraví, často vydrží déle než nové.

Kromě řemesla jsou jeho velkou láskou koně. „Po vyučení jsem narukoval na vojnu do Terezína, přidělili mě ke koním, trénoval jsem parkurové skákání. Už tehdy jsem vyhrával závody a tak jsem se po vojně v Liberci přihlásil do jezdeckého oddílu. Trénink byl každý den po práci. V šedesátých letech jsem získával odměnou dobrá umístění na mistrovství republiky v družstvech i jednotlivcích. Třicet let jsem trénoval mládež a členem oddílu jsem dodnes,“ shrnul svoji sportovní kariéru švec Gebrian. Vypráví a přitom spravuje podpatky. Co jiného? Co chvíli mu někdo přinese další rozbité boty a jen se ujistí: „Mohu se pro ně zastavit zítra odpoledne?“

**Text a foto
Jana
VOKATÁ**

O vznik potřebné studie k diskriminaci se nejvíce zasloužili Mgr. Lucie Vidovičová, Ph.D. a Mgr. Eva Gregorová z Masarykovy univerzity v Brně a Mgr. Jan Lorman ze sdružení Život 90

AKTIVNÍ SENIOR

DOPIS Z HROBU

Do redakce DS jsme dostali dopis od paní Věry Folkertové, předsedkyně ZO SD ČR v Hrobu. Píše v něm o tom, jak členové této organizace slavili letošní Den seniorů: „Letos jsme pojali oslavu trochu jinak. Pozvali jsme žáky Základní umělecké školy z Duchova, kteří nám zahráli na různé nástroje. Dalšími účinkujícími byly studentky textilního učiliště Střední školy služeb v Teplicích, které na módní přehlídce předvedly vlastnoručně ušité modely. Druhá polovina programu byla už v naší režii. Nejdřív vystoupil pěvecký sbor našich seniorů, který zazpíval jihočeské písně. Sbor vznikl na jaře a vystupoval už v květnu na Den matek, kde sklídl velký úspěch jako i nyní. Následně si naše členky různého věku vyzkoušely role manekýnek a předvedly módu 60. až 80. let. Všechny modely seniorky se velmi pěkně zhostily své nové role a na parketu si nezačaly s mladými děvčaty z textilního učiliště. Publikum doslova brečelo smíchy. Na závěr nechyběly ani roztleskávačky a krátké soutěže. Potom nás již čekala country kapela „Dědci“, při které jsme si zazpívali a zatančili. Všech 117 přítomných z 186-členné organizace z dvou tisícového městečka Hrobu se velmi dobře bavilo. Píšeme, abychom vám ukázali, jak se baví důchodci v městě Hrobu, ne však ještě v hrobě.“

SLADKÉ PŘEKVAPENÍ

Čeká na všechny čtenáře Doby seniorů, kteří navštíví prodejní a kontraktační výstavu Ecolife, Vše pro ženu, Zlaté české ruce a Vánoční dárky, které se konají v budově sokolovny na Královských Vinohradech v Praze (Polská 2400/1). Akce sice už začala 26. listopadu, potrvá však až do 29. 11., takže ji ještě můžete stihnout. Otevřeno je denně od 10 do 19 hodin, k sokolovně se MHD nejlépe dostanete tramvají č. 11 (zastávka Vinohradská tržnice) nebo autobusem 135 (zastávka Na Smetance). Na výstavách je k vidění mnoho užitečných věcí, najdete na nich určitě také řadu tipů na hezké a hodnotné vánoční dárky. Koná se také řada zajímavých doprovodných akcí, k nimž patří třeba Dny krásy s Ivanou Christovou, výstavy našich předních výtvarníků, různé přednášky i setkání s lékaři. Svůj stánek v Sokolovně má i Doba seniorů. Tam budete moci vidět a také hodnotit i vybrané snímky z naší soutěže pro fotografy-seniorů. Sladké překvapení dostanou všichni, kdo u vchodu předloží (viz dole k vystřižení) kupón s logem Doby seniorů. Všichni seniori mají navíc na výstavu slevu 50 %.

(red)

(pokračování ze str.3)
přístupu personálu v nemocnicích k seniorům – zazněly navíc z různých úst opakovaně. Celkově ovšem převažovaly věty typu „já nasobě žádnou diskriminaci necítím“. Často byly však doplněny dovětky jako „zatím“ nebo „bohudík“. Čeští seniori se podle Lucie Vidovičové diskriminaci „vyhýbají“, „bojují s ní“ nebo se prostě „nenechají“. Toho jsou ale schopni pouze „dokud má člověk rodinu“, „nepřijde nemoc“, „ještě pracuje“.

Hlavní příčiny diskriminace seniorů je možné i na základě výsledků diskusí rozdělit na dvě skupiny: externí a interní. Mezi vnější příčiny patří zejména obecný úpadek společnosti, mizení tradičních lidských hodnot, všeobecný úpadek morálky, neúcta, nedostatek solidarity a vzájemné podpory, nedostatečná výchova k úctě ve stáří, rozšiřující se věková segregace (ubývání příležitostí pro setkávání generací), devalvace vědění a zkušeností starší generace. Část těchto příčin je připisována i bývalému režimu a jeho vlivu na lidskou integritu. Oproti tomu je jiná velká skupina příčin seniorské diskriminace připisována aktuálnímu společenskému zřízení, kapitalismu, liberalismu, nekvalitní politice, nekonzistentnosti a diskontinuitě při její tvorbě, působení některých médií atd. Z toho všeho také plyne přílišný individualismus, honba za penězi a materiálními hodnotami a zejmé-

na malá ekonomická síla důchodců. Objevila se také otázka prostředí a jeho vlivu na riziko diskriminace starších osob. Podle některých účastníků diskusí jsou velkoměsta se svým nákladným životním stylem a vysokou kriminalitou rizikovější než malé obce, seniori z velkoměst naopak zpochybňovali schopnost a připravenost seniorů z malých míst aktivně se bránit projevům případné diskriminace.

Skupinu tzv. vnitřních příčin diskriminace lze charakterizovat výrokem „můžeme si za to sami“. V této skupině se nejvýrazněji objevuje postoj, že „jsme nevychovali dobře své děti, nevedli jsme je k úctě ke stáří“, což má svůj generační dopad – co jedna generace ne-

umí, nemůže naučit ani druhou. Zúčastnění seniori také sebekriticky hovořili o tom, že někdy nedostatečně tolerují mládež a ve svém chování jim nejdou příkladem, na druhé straně se ani diskriminaci často nebrání, nevdají jim, nebojují s ní a ustupují před ní.

S diskriminací, popř. se situacemi, které jsou takto vnímány, se diskutující setkali v nejrozumnějších podobách.

A seniory navrhovaná řešení? Diskutující volali po návratu k tradičním hodnotám a lepší výcho-

vě mládeže i společnosti obecně. Cestu k tomu vidí i ve zplnomocnění a aktivizaci samotných seniorů tak, aby byly eliminovány interní příčiny diskriminace. V tomto směru byly jmenovány koncepty jako vzájemná seniorská výpomoc, dobrovolnictví a posílení reprezentace seniorů v politice ve smyslu spoluúčasti na tvorbě systémových opatření.

Ke konkrétním závěrům výzkumu se v DS ještě vrátíme. Uvítáme vaše dopisy k této problematice, zejména pak osobní zkušenosti s diskriminací. Pisatelům, kteří o to požádají, zaručujeme anonymitu.

(text a foto: fav)

V sídle sdružení Život 90 v ul. Karolíny Světlé v Praze lze podpořit i petici proti vládní novele zákona, která poškodí zejména starší občany.

SENIORŮ JSOU STÁTU NA OBTÍŽ? Snížení výše příspěvku na péči od 1.1.2009

Vláda schválila a k jednání Poslanecké sněmovny připravila návrh novely zákona č. 108/2006 o sociálních službách. Tento návrh mimo jiné počítá se **snížením výše příspěvku na péči** v I. stupni (lehká závislost) **ze 2 000 Kč na 800 Kč**. Příjemci I. stupně příspěvku na péči jsou převážně staří lidé. To znamená, že státní pokladna chce dosáhnout úspor na úkor této jediné skupiny? Proč se úsporná opatření netýkají ostatních skupin příspěvku na péči, především pak II. stupně, který nejvíce zatěžuje státní rozpočet? Proč ale vůbec mají láhat díry v rozpočtu staří a bezmocní???

Tento návrh je nepřiměřený a diskriminační!

Z praxe víme, že klient, který má přiznaný I. stupeň příspěvku na péči, využívá pečovatelskou službu a tísňovou péči. K úhradě těchto sociálních služeb potřebuje v průměru 1 500 Kč. Považujeme toto snížení za nemotivující pro prodloužení života seniorů ve jejich domácím prostředí.

Připojte se k protestu proti tomuto návrhu svým podpisem na petiční archy, které jsou k dispozici v Domě PORTUS, sídle občanského sdružení ŽIVOT 90.

PETICE

Tomuhle říkáte krize? Jen počkejte!

Nebo vlastně ne. Nečekejte, protože musíme zastavit ještě větší ekonomickou pohromu, která USA čeká ve chvíli, kdy 78 milionů baby boomers oprávněných čerpat důchodové a zdravotní pojištění začne odcházet do důchodu.

Traduje se, že pohled do propasti zbystřuje smysly, které nám pomohou tam neskočit. Tak se podívejme na potenciální katastrofu, která nás čeká po této finanční krizi. Na počátku 21. století dlužily USA 5,7 bilionu dolarů. Jak se přiblížil konec vlády G.W. Bushe, tudíž jen o osm let později, se tato suma téměř zdvojnásobila, a to díky válkám, snižování daní, zvyšování výdajů a mandatorních sociálních dávek a nyní i díky vládním zachranným balíčkům.

Tento rok byl obzvláště špatný. Fiskální deficit federálního rozpočtu dosáhl úrovně 455 miliard oproti 162 miliardám v minulém roce. Tato cifra samozřejmě nezahrnuje náklady spojené s letošním Zákonem o ekonomické stabilizaci, který bude daňové poplatníky stát další stovky miliard dolarů určených na vládní výkup podílů v krachujících bankách. Abychom však byli objektivní, některé z takto vynaložených prostředků by se do státního rozpočtu mohly vrátit poté, co stát opět akciové podíly v bankách prodá, a to případně i se ziskem. Ani tyto kalkulace ale nejsou nic ve srovnání s tím, co Ameriku v blízké budoucnosti čeká.

Kathleen Casey-Kirschlingová z Marylandu se letos stala první oficiální důchodkyní z generace baby boomu a v blízké budoucnosti (v průměru asi do 17 let) ji bude následovat dalších 78 milionů baby boomers.

Tato enormní zátěž na sociální

a došlo by i ke škrtům a ukončení válek, nedokázalo by to tento finanční problém vyřešit. I přesto by k těmto opatřením mělo dojít co nejdříve. Odkládání bude problém pouze zhoršovat.

Zhoršování finanční kondice federálního rozpočtu v kombinaci s prudkým zvýšením důchodových mandatorních výdajů souvisejících s odchodem baby boomers do důchodu by mohlo způsobit mnohem větší krizi než je ta dnešní související s nesplácením půjček a hypoték. Americký národní účetní úřad (GAO) upozorňuje na to, že možnosti federálního rozpočtu neodpovídají vládním neufinancovatelným slibům v oblasti národního systému sociálního zabezpečení a už loni odhadl, že finančně nepokryté závazky v systému zdravotního a sociálního pojištění dosáhnou téměř 41 bilionů dolarů.

Tato suma, která představuje ekvivalent 352 000 dolarů na každou americkou domácnost, představuje současný deficit mezi vzrůstajícími náklady na sociální výdaje a prostředky na ně vyčleněnými, ze kterých by se tyto výdaje musely splácet následujících 75 let. Tak, jak byly nerozumně rozdávány hypotéky, tak byla federální vládou bez rozmyslu přijímána různá opatření, aniž by se vědělo, kdo to v budoucnu zaplatí.

A tak jako ti, co rozdávali hypotéky na počkání komukoli a pak je

Současnou krizi odstartovalo zřícení se amerického trhu s nemovitostmi.

Názor odjinud

Hospodářská krize, kterou vyvolaly problémy finančního sektoru v USA, je nadále jedním hlavních témat světových médií. Spekuluje se o tom, jak dlouho potrvá, koho zasáhne více a koho méně a zda zaberou léky v podobě státních finančních balíčků na pomoc ohroženým bankám a dalším soukromým podnikům. V USA nyní zazněl hlas, že současná krize je nic proti tomu, co tuto zemi čeká v důsledku demografického vývoje, na který se včas nedokázala připravit, protože odpovědní ho v souladu s překonanými neoliberalistickými ekonomickými teoriemi považovali za záležitost, kterou musejí občané zvládnout především sami. Článek přinášíme v plném znění, budeme rádi za vaše názory.

obrovské ztráty investorům, ohromná nevybalancovatelnost mezi výdaji a příjmy sociálního a zdravotního systému představuje obrovské zakamuflované nebezpečí, protože americký státní rozpočet je tak obrovsky zadlužený, že na ufinancování tohoto systému nemá dostatek financí. Za třetí, stejně jako při hypoteční krizi selhaly regulační orgány, i v tomto případě selhala kontrola státu nad rozevírajícími se nůžkami mezi vládními příjmy a výdaji. Takže podstatou problému je kolektivní

selhání amerických elit neschopných čelit těmto problémům. Americká společnost dala sice přednost osobní odpovědnosti jednotlivce za svoji budoucnost za účelem vytvoření větších možností, avšak když byla psána ústava, koncept rozvahy a rozumu nebyl méně důležitý pro ducha Ameriky než koncept svobody a spravedlnosti.

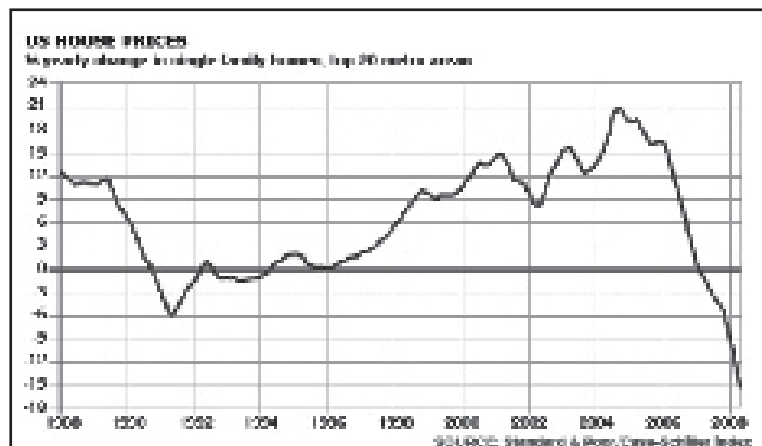
David M. WALKER
Autor je bývalý hlavní
finanční revizor amerického
Národního účetního úřadu (GAO)

Na mnoha místech lidé protestovali proti tomu, že stát se krizi soukromých firem snaží řešit finančními injekcemi z veřejných prostředků.

a zdravotní systém dostane USA na okraj propasti, protože náklady současného sociálního a zdravotního programu společně s těmi budoucími by mohly zemi poslat do bankrotu. Někteří analytici navrhuji rozpočtové škrtky, konec irácké války nebo podporu ekonomického růstu, ale ani kdyby ekonomika rostla o 3,2 procenta ročně jako v devadesátých letech

v úhledných balíčcích prodávali jako pochybné investiční instrumenty dál, zákonodárci zvyšovali výdaje, přijímali další opatření zatěžující americký státní rozpočet a zároveň snižovali daně počítajíc s tím, že příští generace to nějak zaplatí. Za druhé, tak jako nedostatek transparentnosti spojené se špatným zabezpečením hypoték způsobilo

Současnou krizi odstartoval pád amerického trhu s nemovitostmi.

-inzerce-

MAĎARSKO 2009

**Koupání
v termálních vodách
a relaxace po celý rok**

- Pobytu vlastní dopravou i autobusem
- Wellness hotely a hotely s přímým vstupem do termálních lázní
- Poznávací a relaxační víkendové pobyty
- Balaton vlastní dopravou
- Velenské jezero
- Cyklo zájezdy

HUNGARIA
tour

Nabídky na
www.madarsko.com

Praha 224 828 205 • Písek 382 213 937
Brno 542 217 671 • Ostrava 596 115 139

LÁZNĚ LIBVERDA, a.s.

Příspěvková lázeňská péče

**Již od 5.880 Kč na 21 dní
s plnou penzí**

Komplexní lázeňská péče –

pobyt plně hrazený pojišťovnou

!Zimní nabídka!

Využijte jedinečnou nabídku

Již od 6.900 Kč pro 2 osoby

Cena zahrnuje:

ubytování na 7 nocí, polopenzi
(bufetové stravování), 3 procedury

Dále nabízíme:

- týdenní léčebné pobyty
- wellness pobyty

**Kompletní nabídku služeb a ceník
Vám rádi zašleme domů a zdarma!**

LÁZNĚ LIBVERDA, a.s.,
č.p. 82, Hejnice 463 62
tel.: 482 368 100-102
mobil: 731 957 326
e-mail: pobyty@lazne-libverda.cz
www.lazne-libverda.cz

Rekord, zabíjačka i Vánoce

To tu ještě nebylo. V Paláci knih Luxor se 16. listopadu uskutečnila rekordní maxi autogramiáda českých spisovatelů, ilustrátorů a překladatelů.

Vráta Ebr byl i jedním z moderátorů, kteří uváděli maxiautogramiádu 16. 11.

Pozváno na ní bylo více než 12 desítek osobností z našeho literárního a výtvarného světa. Mezi nimi např. Jiří Anderle, Čestmír Císař, Josef Fousek, Arnošt Goldflam, Iva Hüttnerová, Zuzana Maléřová, Otakar Mlejnek, Petr Prouza, Alexandr Tomský, Radim Uzel, Václav Vydra, Jiří Žáček a mnozí další. Asi polovina z nich pak skutečně na autogramiádu, která trvala od 10 do 17 hodin, postupně dorazila a kdo byl tedy vytrvalý, setkal se i se svým oblíbeným autorem. Celou akci provázela pětiice moderátorů, kteří zpovídali jednotlivé účastníky, zněla i stylová hudba.

Možnost získat autogram využila řada návštěvníků. Mnozí si knížek nechali podepsat hned několik, takže si zřejmě odnášeli i originální vánoční dárek pro své blízké.

Známý emeritní knihkupec a spisovatel Vratislav Ebr na autogramiádě představil svoji zbrusu novou knihu s názvem *Zabíjačka očima našich literátů*. Knížka je útlá, právě tak do kapsy, ale humorem a zajímavostmi doslova srší. Mj. dokazuje, že bez zabíjačkových las-komin by byl český svět o mnohé ochuzen. Je v ní třeba tento text, který s laskavým svolením citujeme: „T. G. Masaryk myslel na lásku a při ní na buřtíky. V roce 1976 psal roztoužený šestadvacetiletý Tomáš Masaryk své přítelkyni slečně Zdeňce Šemberové milostné verše. Ve své druhé básni skryl Masaryk své záměry pod důmyslnou metaforou:

**Knížka o Vánocích
s ilustracemi M. Pavlíka**

*Pod komínem
stojím zpřímá,
tlustý buřtík před
očima,
srdce mámi
marné touhy,
ten buřtík je ale
dlouhý!
Huš – už je tu
s metlou máti,
co má buřty na
starosti.
Kuš – dnes tě s ním
nepohostí.“*

Vratislav Ebr je mimořádně plodný. V pátek 21. se v Luxoru křtila další

knížka, na jejímž zrodu se podílel. Má název *„Vánoce (malé povídky o velkých dnech)“*. Najdete v ní řadu vánočních básní, povídaní o samotných Vánocích a vánočních tradicích u nás, citáty z dětských dopisů Ježíškovi, vzpomínky slavných na Vánoce, také už skoro zapomenuté recepty na staročeské vánoční dobroty, ale i test a anekdoty. Třeba tuto:

„Ježíšku, co mi letos nadělíš pod stromeček?

-Kradeš?

-Ne.

-Lžeš?

-Taky ne.

-A podvádět umíš?

-To už vůbec ne!

-Tak se to rychle nauč od našich politiků, protože já ti dárky věčně nosit nebudu!“

Pro čtenáře DS je jistě zajímavé to, že tuto knížku více než padesáti kresbami doprovodil náš stálý spolupracovník Miroslav Pavlík. Jeho kreslené vtipy v DS nelze přehlédnout.

Kniha o Vánocích je k dostání ve vybraných knihkupectvích. Pokud byste ji nesehnali, máme pro vás tip na soukromou autogramiádu. I s podpisem kreslíře Pavlíka ji můžete dostat, když si napíšete na adresu KPVU, Železná 101, 666 01 Tišnov. Třeba to bude hezký dárek. V DS už jsme jeden dostali: Vráta Ebr přislíbil, že v našich novinách povede svoji stálou rubriku. Začínáme s ní už v příštím čísle, takže se nechte překvapit a určitě si ho nenechte ujít!
(text a foto fav)

Svoje podpisy rozdávala i Marie Brožová, která je autorkou knihy *Duše stromů* a proslavila se i tím, že kreslí pastelkami na veřejnosti

S důchodem za hranice všedních dnů (12)

Volba prezidenta

V texaském městečku Kerville lze zažít kromě jiných pozoruhodností i prodej dobytka na trhu.

Noviny, televize i ostatní média jsou stále ještě plné volby nového amerického prezidenta. Má zcela jiné postavení a pravomoci než ten náš a také jeho volba je úplně jiná než u nás - přímá, (snad i my se jí dočkáme). Jak už jsem napsala, při jedné oslavách osvobození v Krasli-

cích jsem se seznámila s Harrym a jeho manželkou Glorií. Harry byl příslušníkem americké armády, která v roce 1945 osvobodila právě Kraslicko. Harry a Gloria mě pozvali k nim na ranč na jihu Texasu poblíž mexických hranic. Také už jsem napsala, že ranče, které známe z westernů, už tu vypadají trochu jinak, ale ty vzdálenosti mezi nimi zůstaly.

A stále jsou tu stáda volně žijících bizonů a setkání s jedním takovým králem prerie už jsem také popsala. Teď se Harry a Gloria chystali na volbu prezidenta, ale bez jakékoliv vášně a vzrušení. Ani jejich přátelé neprojevovali žádné emoce, jen se tak debatovalo, skoro jako o počasí.

V ten den voleb se mě Harry zeptal, jestli chci také s nimi jet. No ovšem. Přece si nenechám ujít takovou příležitost - vidět volbu amerického prezidenta. Jeli jsme pěkných pár kilometrů, téměř nikoho jsme nepotkali a přijeli jsme do města Kerville.

Žádný ruch, žádné davy, jen pár tabulí s plakáty. Zastavili jsme u hasičské zbrojnice. Tak tady se tedy odehrává ten slavnostní obřad. Vešli jsme dovnitř, tam seděli jen tři lidé - to byla komise. Zkontrolovali doklady a Harry a Gloria vešli za závěs a pak vhodili lístky do urny. Jak jednoduché. Stačí vyvézt hasičská auta ven a z hasičárny je slavnostní aula pro volbu prezidenta.

Jednou jsem byla také u voleb francouzského prezidenta a tam v Paříži to bylo jiné - v krásném paláci - a bylo tam dost rušno, alespoň venku. V Americe kolem Bílého domu to asi taky vypadalo jinak než na texaských rančích. Tehdy při mém pobytu u přátel v Texasu byl zvolen americkým prezidentem Bill Clinton.

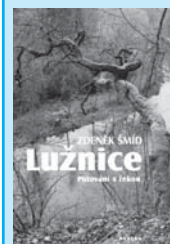
Seriál DS o cestování píše
Marta ORDÁŇOVÁ

KNIŽNÍ OKÉNKO DS

NOVINKY NA PULTECH

PO LUŽNICI NASUCHO

Český autor Zdeněk Šmíd je známý svými knihami z turistického a vodáckého prostředí. Před třemi lety vydal knihu Otava, nyní vychází jeho Lužnice - Putování s řekou.

Nemusíte se ani trochu namočit a přitom sjet kultovní řeku od jejího pramene v Rakousku až po ústí v Týně nad Vltavou. Poznáte přitom dobové celebrity spojené s krajem, kudy řeka protéká. Ať už jde o Petra Voka, Oskara Nedbala nebo Emu Destinovou, jména slibují, že půjde o zajímavé čtení. Knihu vydalo nakladatelství Paseka a koupíte ji za 399 korun.

JAK TO BYLO V MNICHOVĚ

Americká reportérka navštíví v létě 1968 francouzského expremiéra Édouarda Daladiera ve snaze objasnit zákulisí třicet let staré mnichovské dohody.

Bývalý politik se sice nejdříve vykrucuje, nakonec jí ale dá svolení k rozhovoru i k nahlédnutí do jeho soukromého archivu... Tak začíná současný francouzský prozaik Georges-Marc Benamou svůj strhující příběh, v němž bravurně oživuje historickou událost, která se podepsala na osudu Československa i celé Evropy. Autorův bestseller se chystá zfilmovat Miloš Forman. Knižní verzi románu Mnichovský přízrak si už nyní můžete přečíst - vydalo jej nakladatelství Paseka a stojí 299 Kč.

10 NEJPRODÁVANĚJŠÍCH

1. (1.) Michal Viewegh: Román pro muže, 220,-
2. (-) Zdeněk Svěrák: Povídky, 249,-
3. (2.) Hugh Laurie: Obchodník se smrtí, 299,-
4. (7.) Václav Větrník: Herbář pod polštář, 199,-
5. (9.) Halina Pawlowska: Zanzibar, 249,-
6. (6.) Tereza Boučková: Rok kohouta, 259,-
7. (-) Stephen Clarke: Merde! Rok v Paříži, 279,-
8. (3.) Barbara Nesvadbová: Pohádkář, 209,-
9. (-) Jonathan Littell: Laskavé bohyně, 499,-
10. (8.) Rhonda Byrneová: Tajemství, 299,-

Tuto rubriku připravujeme ve spolupráci s knihkupectvím Kanzelsberger.

Opožděná gratulace DS

V Tanvaldu na 40. ročníku humoristického amatérského filmového festivalu HAF s mezinárodní účastí získal 4. října první cenu v hlavní soutěži letošní osmdesátník Jaroslav Doleček z Dlouhé Vsi u Rychnova nad Kněžnou.

V soutěži, do níž komise vybrala 45 snímků, zvítězil s filmem, který má název „Jak říkal Jirka“. Ve světě filmu je Jaroslav Doleček známou osobností.

Vytvořil víc než 105 filmů (letos např. „A od těch časů“), počínaje černobílými a konče videosnímky, mezinárodně soutěžil víc než 43krát a dostal přes 10 hlavních cen. Dva z jeho filmů - „Ať spadne“ a „Jen borovičku“ - se dostaly v Londýně mezi deset nejlepších amatérských filmů světa (TEN BEST) a s filmem „Jen borovičku“ vyhrál na kontinentálním festivalu na Maltě v roce 1985 kategorii hraných filmů. V roce 1996 na silně obsazeném mezinárodním festivalu neprofesionálních hraných filmů De Drake voor de Humor, který se konal v belgickém Gentu, získal zvláštní cenu za humor. Za svoji práci byl v roce 2003 oceněn Zla-

tou medailí UNICA, kterou mu osobně předal prezident této světové organizace Max Hänsli. Jaroslav Doleček obdržel i zlatou medaili Nadace F. M. Pelcla. Za celoživotní přínos pro amatérský film a videotvorbu v oboru neprofesionálních audiovizuálních a výtvarných aktivit získal už v roce 2004 Cenu Ministerstva kultury ČR.

PhDr. Eva Strusková z Národního filmového archivu ocenila filmovou práci Jaroslava Dolečka v osobním dopise slovy: „Chtěla bych Vám poděkovat za skvělé divácké zážitky. I když se pohybují v oblasti filmu celý život, s Vašimi filmy jsem se setkala poprvé. Mohu se jen připojit k těm, kteří psali o mimořádných kvalitách Vašich snímků. Jsou skutečně znamenité - vděčné divácky a zajímavé jako dokument doby svého vzniku. Ani si patrně nedovedete

představit, jak cenné informace nesou např. pro sociology, historiky a pro další společenskovědní zájemce. Nepotřeboval jste ani znát teorie surrealismu, nepotřeboval jste číst o „smíchové kultuře“. Vy jste se uměl dívat a pak o tom vyprávět.“

Zprávu o dalším ocenění Jaroslava Dolečka jsme z technických důvodů nestihli zařadit už do minulého čísla. Dle rčení lépe pozdě než vůbec, tak činíme nyní a o to srdečněji aktivnímu seniorovi blahopřejeme k dalšímu úspěchu.

(text a foto: red, jokr)

INFO LETEM

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2.
Telefonní spojení: 234 462 073-7
oblast sociální: 234 462 074
oblast právní: 234 462 074
oblast bytová: 234 462 076
Poradna pro seniory pro práci s PC: 234 462 075

Rada seniorů
České republiky, a.s.

Poradny Rady seniorů ČR poskytují bezplatné poradenství pro členy RS ČR a pro členy všech organizací, které jsou v této největší střešní organizaci seniorů v ČR zastoupeny.

Návštěvní hodiny:

Každý pracovní den (8-14 hod.) je otevřena poradna sociální. Pracovníci poradny vyřizují každé pondělí a středu (14 - 18 hod.) otázky právní, každé úterý a čtvrtek (14 - 18 hod.) otázky bytové. Do poradny pro práci s PC můžete volat každý pracovní den (9 - 11 hod.) nebo napsat na e-mail: hrebejk@rscr.cz.

Počítačové kurzy pro seniory mají svůj zvláštní režim.

Osobní návštěvu v poradně je vhodné předem domluvit telefonicky.

KONTAKTNÍ ÚDAJE
REGIONÁLNÍCH
PRACOVISŤ RS ČR:

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočárova 1620 - kancelář 405
Telefon: 495 521 048
e-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Prof. RNDr. PhMr. Jan Solich, CSc.

Ostrava:

Poradna se stěhuje 1. 12. 2008 do nových prostor na adresu: Ostrčilova 4/2691
5. patro
e-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Oldřich Pospíšil

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 - kancelář 414
Telefon: 542 139 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Pavel Březa.

Regionální pracoviště pracují v obdobném režimu jako pražské ústředí, neposkytují však seniorům poradenství pro práci s počítačem.

UPOZORNĚNÍ

I pracovníci poraden mají dovolené a někdy také rovněž úkoly mimo své pracoviště. Nemusí proto být v poradně vždy. Svoje osobní návštěvy v poradnách si proto předem domluvit telefonicky. Vyhněte se tak nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

VĚCNÉ BŘEMENO
JAKO POJISTKA

Manželé Novákoví by si rádi koupili od městské části byt, v němž jako společní nájemci bydlí, ale schází jim maličkost: nemají zbytných 750 tisíc korun. Chápu, že by tím mohli přijít ke značnému majetku, protože tržní cena bytu je v lokalitě mnohem vyšší, ale kde vzít k tomu potřebný vstupní kapitál?

Ing. Karel
HANAUER

Jejich syn už s nimi nebydlí a daří se mu docela dobře. Má krásný byt, který si koupil na hypotéku a chtěl by svým rodičům pomoci. Nabízí jim, že by si byt jako koupil on a nechal by je v něm bydlet tak říkajíc na dožítí.

Věc má háček, městský úřad musí byt nabídnout nejprve dosavadním společným nájemcům a nemůže jej prodat jejich synovi. To stanoví zákon č. 72/1994 Sb., který stanovil předkupní právo dosavadním nájemcům po dobu 6 měsíců. Pak by se o byt mohl ucházet další potenciální nájemce a dosavadním nájemcům by odstartovalo druhé předkupní právo na dobu 12 měsíců, ale už v cenové soutěži s potenciálním nájemcem. Ten by pak mohl byt získat za 3 měsíce, pokud by dosavadní nájemci ani toto další předkupní právo nevyužili. Ale nikde není dáno, že takovým potenciálním nájemcem bude právě syn Novákových.

Jak tedy v dané situaci postupovat? Zdánlivě to nemá řešení, které by záměr Novákových ve svém výsledku splnilo.

Manželé si mohou potřebný fi-

nanční obnos od syna vypůjčit a byt koupit. Pak by mohli byt převést na syna a zajistit si v bytu bydlení dohodou se synem. Toto řešení je zdánlivě dobré, ale neskýtá Novákovým dostatečnou jistotu, že v synově bytu v poklidu dožijí. Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech a může se stát, že syn slib nesplní nebo se mu přestane v podnikání dařit a bude nucen byt prodat. Nový vlastník jeho slibem samozřejmě nebude vázán. Protože si byt koupil, aby v něm bydlel, mohl by nájem manželům Novákovým po přivolení soudu a zajištění bytové náhrady vypovědět. Co tedy učinit, aby se to stát nemohlo?

Věc lze elegantně vyřešit vložením věcného břemene do listu vlastnického při prodeji bytu manželé Novákovými jejich synovi. Může znít třeba jednoduše tak, že jmenovitě oni dva mohou byt užívat. Tím se rozumí celý byt a na dobu neurčitou, tedy pokud budou žít. Toto břemeno pak zavazuje všechny další možné vlastníky bytu. Navíc manželé Novákoví nepotřebují sepsávat se synem nájemní smlouvu, protože jim svědčí právo byt užívat na základě věcného břemene vloženého do nemovitosti.

Určitým problémem je, že pokud manželé Novákoví nebudou po zakoupení bytu čekat dobu stanovenou zákonem o dani z příjmu, budou

muset po převodu na syna do roka přiznat a uhradit daň z příjmu. Ta se stanoví z ceny přiznané, nejméně však z ceny odhadní. Je zřejmé, že tedy budou muset získat soudního znalce a zaplatit daň z ceny odhadní, protože ta bude s vysokou pravděpodobností vyšší než cena kupní. Zde je může ale také založit půjčkou jejich syn.

Řešení tedy není nijak jednoduché a hlavně laciné, ale nicméně je organizačně za pomoci zdatného právníka schůdné. Manželům Novákovým se takto může naplnit jejich záměr a přitom získají i sociální jistotu, že jim bydlení v synově bytu bude zajištěno takříkajíc na dožítí.

Upozornění pro pozorné čtenáře: návod nelze použít pro družstevní byty, byť se také obchodují formou dohody o převodu členských práv a povinností k bytovému družstvu. Tam vklad věcného břemene není možný.

Ing. Karel HANAUER,
vedoucí poradce bytové
poradny RS ČR Praha

NEBOJTE SE REKLAMOVAT

Vím, že se spíš chystáte na Vánoce a plavky patří do jiného ročního období, ale ono to u plavek začíná a pod stromečkem třeba končí. Kdo ví, zda pro svou vnučku nebo dceru nebudete vybírat právě takový vánoční dárek?

Obrátila se na nás spotřebitelka, která už od jara neúspěšně komunikuje s výrobcem plavek, které měla třikrát na sobě. Problém je, že je měla na sobě v bazénu. A plavky zprůhledněly, takže se staly nepoužitelnými. Protože pravidelně plavání v bazénu patří k běžným aktivitám této paní, došla k logickému závěru, že chyba nebude ani v ní, ani ve způsobu praní, ale v plavkách samotných. Reklamaci v prodejně jí opakovaně zamítli, takže paní se rozhodla komunikovat s výrobcem a až následně využít další možnosti hájit své práva. Že ani obchod, ani výrobce nebyli vstřícní, je evidentní, kuriózní je ovšem výmluva,

proč byla reklamace zamítnuta. „Plavky byly používány ve vodě s vyšší koncentrací chemických sloučenin, což je v rozporu s doporučením pro užívání výrobku“. Tečka, podpis. Paní našla visáčku, která byla k plavkám přiložena a dozvěděla se na ní, že má plavky prát ve vodě 30 stupňů Celsia teplé. Tečka, puntík, víc nic. Žádný zákaz koupání v bazénu, dokonce ani žádný zákaz koupání v termálním bazénu (i to byla kdysi výmluva jednoho fikaného prodejce). Je tedy jasné, že bylo možné použít ustanovení § 616 občanského zákona, že věc nemá vlastnosti pro věc daného druhu obvyklé a spotřebitel může pro rozpor s kupní smlouvou reklamovat.

Jenže výsledek několikaměsíčního úsilí jsou stále tytéž zničené plavky. Paní si samozřejmě koupila mezitím už nové, které slouží od jara naprosto bezchybně i „při vyšší koncentraci chemických sloučenin“, ale nevzdává se.

Poučení pro předvánoční nákup a povánoční užívání. Pokud zjistíte, že se věc chová jinak, než od ní právem očekáváte a proto reklamujete, nenechte se odradit arogancí některých prodejců. Boty by neměly praskat, z plavek by se neměla vytrácet vlákna, prostě věci, které zaplatíme, by nám měly účelně sloužit.

Mgr. Ivana PICKOVÁ, SOS - Sdružení obrany spotřebitelů, www.spotrebitele.info

Nárok na důchod nezanikne

„Jsem narozena 10.2.1967 a dne 5.8.2007 jsem ve svých čtyřiceti letech ovdověla. Mám osmnáctiletou dceru, která nemůže pracovat a pobírá plný invalidní důchod. Do 4.8.2008 jsem pobírala vdovský důchod a po tomto datu mně ho nadále ponechali, jak mně bylo sděleno, jenom proto, že pečuji o nezaopatřené dítě. V nějakém pořadu v rádiu k důchodové reformě jsem slyšela, že dítě, které pobírá invalidní důchod již nebude považováno za nezaopatřené. Znamená to, že přijdu o vdovský důchod? Nevím, co bychom si bez něho při stoupajících cenách sami s dcerou počaly!“

**JUDr. Zdeněk
HÁJEK**

Tazatelka slyšela správně. Podle letošní novely zákona č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění se doplňuje ustanovení § 20 uvedeného zákona v tom smyslu, že za nezaopatřené se nepovažuje dítě, které je poživitelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně (jde o dřívější plný invalidní důchod).

Jde o průlom do definice nezaopatřeného dítěte. I nadále sice platí, že za nezaopatřené dítě se považuje pro účely důchodového pojištění dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, také dítě, které je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu neschopno vykonávat soustavou výdělečnou činnost, ale jen, pokud není poživite-

lem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

Tato úprava bude mít samozřejmě vliv i na nárok na vdovský důchod. Podle § 49 zákona o důchodovém pojištění má vdova nárok na vdovský důchod po manželovi, který byl poživitelem starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu („po novu“ invalidního důchodu), nebo který splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřel následkem pracovního úrazu. A to po dobu jednoho roku od smrti manžela bez jakýchkoliv dalších podmínek. Z tohoto titulu pobírala tazatelka vdovský důchod po dobu jednoho roku od smrti manžela.

Po uplynutí tohoto „jednorozhodného“ pobírání vdovského důchodu náleží vdovský důchod nadále pouze tehdy, jestliže vdova splňuje některou z podmínek, stanovených v § 50. Na-

příklad, jestliže je plně invalidní („po novu“ invalidní ve třetím stupni) nebo jestliže pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), anebo také, jestliže pečuje o nezaopatřené dítě.

Obecně od 1.1.2010 bude platit, že pokud by vdova pečuje o nezaopatřené dítě a tomuto dítěti by byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a vdova by nesplňovala žádnou z dalších podmínek pro nárok na vdovský důchod, nárok na něj jí zanikne. Tazatelka se však nemusí obávat, že by jí z tohoto důvodu nárok na vdovský důchod zanikl. Přejícnými ustanoveními k novele zákona je zajištěno, že dítě, které pobírá plný invalidní důchod k 31.12.2009, se bude pro tyto účely i nadále považovat za nezaopatřené.

Tazatelka sice hovoří jen o vdovském a plně invalidním důchodu, ale lze předpokládat, že dceřa pobírá po zemřelém otci také sirotčí důchod (§ 52 zákona). Na něj má nárok nezaopatřené dítě, a tím dceřa tazatelky i po změně předpisů nadále bude, i když pobírá plný invalidní důchod. Podle § 59 zákona platí, že jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu invalidního důchodu a sirotčího důchodu, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši a z druhého důchodu polovina procentní výměry.

**JUDr. Zdeněk HÁJEK,
poradna RS ČR**

Co dělat, když program zazlobí

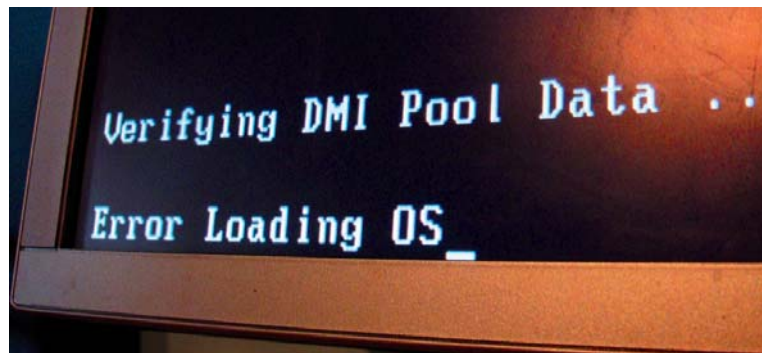
Jistě se i vám stalo, že bez zjevné příčiny s vámi počítač přestal komunikovat. Čas od času se problém s funkčností některého programu objeví. Základní pravidlo je nepodlehnout panice a za žádných okolností nebušit zběsile do všech možných kláves. Můžete tím udělat více škody než užítu.

Obecně lze problémy s počítačovými programy rozdělit do tří skupin: Program přestane reagovat (zamrzne), náhle se bez varování sám ukončí (spadne) nebo se nechová tak, jak má. Všechny tři skupiny problémů mají jedno společné: dají se řešit jenom v klidu s chladnou hlavou. Pokud program přestane reagovat, je dost možné, že právě pracuje (například ukládá zpracovávaná data na disk).

Pokud budete v tomto okamžiku problém řešit např. násilným restartováním počítače, můžete o důležitá data přijít. Vyplácí se tedy chvíli počkat, než program svou činnost dokončí. Potom vše opět funguje k vaší spokojenosti. Horší je, když trochu trpělivosti nepomůže a počítač nadále odmítá komunikovat. Občas za nestabilitou programů či jejich podivným chováním je velmi náhodná souhra okolností, která se už nemusí opakovat. Prvním krokem

k pokusu o ukončení programu je stisk kláves Ctrl+Alt+Del a pomocí správce úloh program vypnout. Dobrou pomůckou je restartování počítače.

To vyřeší mnoho jinak neřešitelných problémů. Pozor však na neuložená data, o která v tomto okamžiku přicházíte. Pokud se nestandardně chová více programů, pak zřejmě problém nebude v nich, ale v počítači. Může být způsoben vadou hardware (např. nefunkční větrák na procesoru způsobuje vypínání počítače jako ochranu před jeho přehřátím a zničením). Když více programů nepracuje správně a počítač je evidentně líný, může být způsobeno také napadením počítače „trojskými koňmi“ nebo viry, které si žijí vlastním životem a neposlouchají pokyny z klávesnice. Jako prevence je vhodné použít poslední aktualizaci antivirového programu a programu na odstranění nežádoucího spywaru

k důkladné kontrole všech souborů na disku. Všechny infikované soubory pak nekompromisně smazat. Po tomto případném vyčištění od počítačové havěti provedeme restart počítače. Pokud byl problém způsoben takto, máme po problému. Výhodou Operačního systému Windows XP (Vista) je možnost uvést počítač do stavu, kdy bezproblémově fungoval. K tomu slouží příkaz Obnovení systému. K tomu se dostaneme tak, že klikneme na ikonu Start – Nápověda a Odborná pomoc. Zde již vyhledáme řádek s označením: Vrátit změny v počítači pomocí Obnovení systému.

Po vyčištění počítače od virů může přestat řádně fungovat operační systém. V tom případě nastartujeme

(nabootujeme) z CD (DVD) mechaniky s vloženým instalačním diskem operačního systému (Windows) a aktivujeme příkaz Opravit (Repair) OS. Dalším lékem na problémy s programy je instalace jejich novějších verzí nebo aktualizací. Některé programy se umějí aktualizovat prostřednictvím internetu automaticky. Důležité je aktualizovat i různé doplňky, knihovny či ovladače hardwaru. Základem je instalace opravných souborů operačního systému. Verze opravující chyby programů jsou zpravidla poskytovány zdarma. Samozřejmostí je pravidelná aktualizace antivirových programů.

**Zdeněk HŘEBEJK,
PC – poradna RS ČR**

Jak žijí senioři na Slovensku?

V SR v současné době žije asi 965 000 starobních důchodců, což představuje téměř 18 % z celkového počtu obyvatel (5,4 milionu). Od roku 1997 počet důchodců stoupl o 200 000. SR tedy řeší podobné otázky, jaké řešíme u nás. DS na toto téma hovořila s místopředsedou Jednoty důchodců na Slovensku (JDS) Ing. Michalem Majtánem, PhD. Jeho odpovědi jsme ponechali ve slovenštině. Věříme, že zejména seniorům to ani dnes, 15 let po rozdělení společného státu, nebude činit problémy.

● Kolik seniorů se angažuje v důchodcovských organizacích? Jaké hlavní organizace důchodců existují?

Na Slovensku je v důchodcovských organizacích přibližně 80 tis. členov. To podíelovo z celkového počtu starobních důchodcov predstavuje 8,3%. Z nich väčšina sa na činnosti a práci dôchodcovských organizácií rôznym aktívnym alebo aspoň pasívnym spôsobom angažuje. Najviac členov má Jednota dôchodcov na Slovensku /JDS/, a to približne 74 tisíc. Je to po odborových organizáciách početne najväčšia občianska mimovládna organizácia. Takýto počet členov nemá ani žiadna politická strana. Okrem v JDS sú seniori organizovaní najmä v Kresťanskom zväze dôchodcov a minimálne aj vo Fóre seniorov a pri odboroch.

● Na čo se ve své činnosti JDS hlavně zaměřuje?

JDS je aktivní v dvoch hlavných smeroch:

v prvom rade sa jednotlivé organizačné stupne, najmä však základné organizácie venujú záujmovej činnosti. To znamená organizovaniu kultúrnej činnosti v speváckych a hudobných krúžkoch, výtvarnej činnosti, športovej a turistickej činnosti.

v druhom rade je významná činnosť v oblasti poskytovania alebo aspoň sprostredkúvania právnej pomoci, pomoci v sociálnej starostlivosti a presadzovania oprávnených požiadaviek seniorov. Najmä vyššie organizačné stupne p r e s a d z u j ú z á u j m y

seniorov aj vo forme podávania návrhov na riešenie problémov.

● V ČR existují různé organizace seniorů, až na bezvýznamné výjimky, jsou všechny členy Rady seniorů ČR. Ta je pak také zastoupena v Radě seniorů při vládě ČR, ve které však jsou i nikým nezvolení zástupci a v níž převládají nesenioři. Jak tomu je na Slovensku?

Na Slovensku sa žiaľ len koncom roka 2008 pripravuje personálne obsadenie Rady vlády pre seniorov (RVS). Má mať 18 členov z radov politikov a odborníkov a 18 členov – zástupcov seniorov. Seniorské organizácie môžu mať v RVS zastúpenie len ak majú základné organizácie v aspoň 50% okresov. Tomuto kritériu zodpovedá len JDS a Kresťanský zväz dôchodcov. V závislosti potom podľa počtu členov bude JDS patriť v RVS 16-17 miest a ostatným 1-2 miesta.

● Na jaké bázi se v SR uskutečňuje komunikace seniorů o jejich záležitostech s vládou?

JDS je v oficiálnom zozname orgánov pre pripomienkovanie a vyjadrovanie sa k návrhom zákonov, nariadení vlády, či opatrení, analýz, správ, hodnotení a pod. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR /MPSVR SR/ a Ministerstva zdravotníctva SR /MZ SR/. Nič však nebráni posilať stanoviská, pripomienky, návrhy napr. aj na Ministerstvo financií SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Úrad Vlády SR, výborom Národnej rady SR /NR SR/ a inde.

Návrhy a stanoviská JDS navyše presadzuje aj prostredníctvom účasti na predprípravných rokovaníach o návrhoch a stanoviskách na pôde Konfederácie odborových zväzov SR. Aj za účasti JDS sa tak podarilo presadiť,

aby dôchodky dostávali aj vdovci, aby sa valorizácia dôchodkov /podobne ako v ČR/ uskutočňovala už od 1.1. kalendárneho roka /prvýkrát 1.1.2009/ a nie až od 1.7.,

aby sa rozšíril okruh poberateľov vianočného príspevku,

aby sa zachoval tzv. švajčiarsky systém valorizácie dôchodkov /snahy boli valorizovať len vo vzťahu k rastu spotrebiteľských cien/ a pod.

● V minulosti se hodně hovořilo o tom, že v důsledku politiky Dzurindovy vlády, která se snažila privatizovat důchodový systém, bude ohroženo financování starobních důchodů. Jaká je situace dnes?

Predovšetkým nerád, ale predsa len musím konštatovať, že Dzurindova vláda nielen že sa snažila sprivatizovať dôchodkový systém, ale ho aj sprivatizovala.

Polovica, t.j. 9% z 18% odvodov na starobné dôchodky ide od väčšiny starobných poistencov na účty Dôchodkových správcofských spoločností /DSS/. Tie si z objemu odvodov strhávajú na vlastné účely približne 1%, vr. na zisk. Ostatné zdroje umiestňujú na finančnom trhu

do rôznych fondov. Je pochopiteľné, že sa pretrhla kontinuita obrátového priebežného systému financovania dôchodkového systému a Sociálna poisťovňa chýba ročne okolo 20 mld Sk. Dva – tri roky sa bude Sociálna poisťovňa dotovať z časti minulých výnosov z privatizácie /cca 70mld Sk/. Dzurindova vláda cieľavedome pripravila „prejedanie“ majetku z minulosti. Výnos z neho mohol slúžiť na rozvoj SR, minimálne napr. na infraštruktúru. Minimálne jedna

generácia dnešných starobných poistníkov /platiacich starobné poistenie/ bude platiť nielen 18%-tný odvod /delený na dve časti/, ale navyše aj ďalších 9% na náhradu chýbajúcich zdrojov v Sociálnej poisťovni. Nie pravda priamo, ale prostredníctvom daní

a ďalších zdrojov štátneho rozpočtu. Sľubované vyššie dôchodky z titulu zhodnocovania „vkladov“ na finančnom trhu boli od samého začiatku vysoko nadhodnotené, pretože sa sľubovali len v nominálnom vyjadrení, t.j. bez vplyvu rastu cien.

Nie je možné sa tešiť z predvídaného /už aspoň 1 rok/ nenaplnenia cieľov DSS v ziskovosti pre „klientov“. Väčšina fondov, a to vo väčšine DSS sa v roku 2008 dopracovala k tomu, že klienti majú na účtoch po odpočítaní strát menej peňazí ako tam vložili. Klienti dostávajú výpisy s „mínusovými“ položkami, t.j. stratami.

● Premiér SR R. Fico v souvislosti s finanční krizí ve světě hovořil i o možnosti zestátnění důchodových fondů. Jak se díváte na tuto možnost?

Je pochopiteľné, že nová vláda v SR nemá už možnosť zrušiť extravagancie Dzurindovej vlády v oblasti dôchodkového systému /dôvody sú nielen právne, ale aj ekonomické – zaplatiť rôzne „ušlé“ zisky zahraničným podnikateľom/. Preto je možné chrániť a upozorňovať ľudí pred nepriaznivými dôsledkami zotrvať v „súkromnom“ tzv. II. kapitalizačnom pilieri. V záujme toho vláda a NR SR už druhý krát „otvorila“ pre ľudí možnosť, aby z-pre nich nevýhodného súkromného sektora dôchodkového systému – vystúpili. Uvažuje sa tiež s možnosťou založenia štátnej DSS /tá by aspoň nepracovala s cieľom dosahovať na úkor poistencov zisk/.

● V SR se už brzy začne platit eury. V ČR se – a to hlavně z řad tzv. euroskeptiků, které jindy sociální věci příliš nezajímají – ozývají hlasy, že zavedení eura povede ke zdražení a to postihne sociálně slabší, tedy hlavně důchodce. Jak to vidíte Vy?

V slobodnom trhovom prostredí je tendencia rastu cien neustála. Je však tvrdo obmedzovaná konkurenciou domácou i zahraničnou a navyše - v dnešnej širokej slobodnej sfére slobodného trhu a pohybu ľudí v EÚ - aj možnosťou nákupov v zahraničí. V etape prípravy na euro - dnes v SR a onedlho aj v ČR pôsobí aj spoločenská klíma a pôsobenie proti zneužívaniu prechodu na euro na zdražovanie. Pô-

sobia výzvy, dohody o spoločenskej zhode prijať euro s podnikateľmi, odbormi a pod. Okrem toho aj priebežná a systematická kontrola verejnosťou, spotrebiteľskými organizáciami i štátnou obchodnou inšpekciou. Primeranými - najmä vysvetľovacími aktivitami - sa k spoločenskej zhode o prijatí eura v SR prihlásila aj JDS. Pracuje sa s etickým kódexom. Do predpokladanej čiernej knihy podnikov zneužívajúcich etapu prijatia eura v SR zatiaľ nebolo koho napísať. V súčasnosti prebieha tvrdšia kontrola v oblasti služieb, a to najmä v zdravotníctve a u zubárov. Niektorí predstavitelia obchodných reťazcov dokonca prisľúbili, že o časť prínosov z prechodu na euro sa podelia s občanmi znížením cien. Doteraz sa v SR nezaznamenal významnejší rast cien z titulu prípravy na prechod na využívanie eura. Indexy rastu spotrebiteľských cien majú štandardný priebeh a rastú prevažne z celosvetových príčin (rast cien potravín, energií a pod.). Za dôchodcov si však treba navyše pozitívne uvedomiť, že je to jedna

z mála sociálnych skupín, ktorá je čiastočne pred rastom cien chránená v systéme valorizácie dôchodkov (v SR z 50%).

● Dôchodci v rôznych zemích EU sa zabývajú často stejnými problémy a vyměňují si na ně názory. Jak se JDS zapojuje do mezinárodní diskuse o problémech seniorů.

JDS predovšetkým úzko spolupracuje so Zväzom dôchodcov ČR. Spoločné zdedené systémy i priateľské väzby dávajú základ na výmenu skúseností. Často skúsenosťami z ČR argumentujeme vo vzťahu k decíznej sfére. Kolegovia z ČR majú možnosť skúmať neblahé dôsledky privatizácie polovice dôchodkového systému v SR. JDS taktiež spolupracuje s medzinárodnými organizáciami ako sú EURAG a ESO. V nich má v osobe predsedu JDS RNDr. Kamila Vajnorského aj osobné zastúpenie v orgánoch. V súčasnosti podporujeme ratifikáciu Európskej revítovej sociálnej charty v NR SR, čo má tiež aj určitý medzinárodný aspekt.

● Závěrem: jaká je tedy sociální situace důchodců v SR?

Priemerná výška tzv. sólo starobného dôchodku bola v roku 2007 v SR v sume 8885 Sk. Vo vzťahu k priemernej brutto mzde v hospodárstve SR - v sume 20 146

Sk - to bolo 44, 1%. Uvedený tzv. náhradový pomer - tak ako v ČR - aj v SR postupne klesal. V roku 1989 bol na Slovensku vo výške 49,1%.

Pritom hranica rizika chudoby dosiahla v roku 2006 sumu 7679 Sk (priemerný sólo starobný dôchodok v r. 2006 bol v sume 8226 Sk). Podiel dôchodcov ohrozených rizikom chudoby bol v r. 2006 v SR 9,5%. Vývojové je situácia v oblasti starobných dôchodkov veľmi nepriaznivá. Je výrazne horšia ako v ČR. Reálna úroveň sólo starobných dôchodkov bola totiž v roku 2007 stále ešte o 12% nižšia ako v roku 1989. Je to kritické najmä vo vzťahu k rastu zdrojového ukazovateľa - hrubého domáceho produktu, ktorý v roku 2007 bol oproti roku 1989 vyšší o 53%.

Nie o moc lepšia je situácia v oblasti reálnej úrovne výšky priemerných miezd. Tie boli v r. 2007 vyššie oproti roku 1989 len o 6% (pracovníkmi vyprodukovaná produkcia vzrástla o vyššie uvedených 53%!!!). Hlavná príčina je - okrem iného - v tom, že zahraniční podnikatelia v SR udržiavajú režim lacnej pracovnej sily, valorizácia dôchodkov nebola primeraná rastu cien, HDP sa vyššou mierou rozdeľuje prostredníctvom dividend, nájomného, úrokov a vysoký podiel ide v podobe dividend i zisku do zahraničia - v roku 2007 v sume cca 80 mld Sk.

Za rozhovor poďakoval František VONDERKA

ZAZNAMENÁNO DS

NADĚJE OBAMA

Dne 4. listopadu zvítězil v prezidentských volbách v USA demokratický kandidát Barack Obama, když s převahou porazil republikánského kandidáta Johna McCaina. Než 20. ledna 2009 složí prezidentskou přísahu, bude užívat titul „zvolený prezident“ (President-elect). Je historicky prvním Afroameričanem, který usedne do křesla prezidenta USA. Státu, který navzdory svým nynějším potížím je stále ještě nejsilnější světovou velmocí.

Narodil se 4. srpna 1961 v Honolulu na Havajských ostrovech. Jeho otec byl původem z Keni, matka Američanka. Když mu byly dva roky, rodiče se rozvedli. Matka se později provdala za Indonésana, a tak malý Barack strávil čtyři roky v Jakartě. V deseti letech se vrátil do Honolulu, kde žil u prarodičů z matčiny strany. Po střední škole nejprve studoval v Los Angeles a později nastoupil na newyorskou Columbia University, kde vystudoval mezinárodní vztahy. Od roku 1985 ale pracoval v Chicagu pro organizaci starající se o zlepšení životních podmínek tamních chudých. Zároveň si doplňoval vzdělání a nastoupil tak na právnickou fakultu Harvardské univerzity. Dokončil ji s červeným diplomem. Obama pak nastoupil do advokátní kanceláře, zároveň od roku 1993 vyučoval ústavní právo na Chicagské univerzitě. V roce 1996 byl zvolen do Senátu státu Illinois. Mířil ale výše, chtěl se prosadit na federální úrovni. V roce 2000 se mu to však při volbách do Sněmovny reprezentantů nepodařilo. V listopadu 2004 už ale ve volbách zvítězil a stal se senátorem za Illinois. Teprve jako pátý Afroameričan v historii USA. V únoru 2007 Obama vystoupil se svým úmyslem stát se demokratickým kandidátem na prezidenta. Přestože byl již podle prvních průzkumů demokratickou dvojkou a ztrácel poměrně hodně na Hillary Clintonovou, nakonec ji porazil. Ne všem je jeho vzestup po chuti: už během volební kampaně byli zatčeni 4 extrémisté, kteří údajně plánovali Obamovu vraždu.

O Obamovi říkají, že ho zajímají pragmatická fakta a národní zájmy USA. Nezajímá ho blouznění neokonzervativců o exportu americké svobody prostřednictvím humanitárního bombardování. Chápe prý také, že bez zahraničně-politické koalice spojenců se Amerika neobejde. I proto mu fandila i většina vlád členských zemí NATO a EU. Obama přesvědčivě vyhrál ale hlavně proto, že většina voličů v USA chtěla změnu a personifikovala si ji s ním. Otázkou ovšem je, zda bude schopen splnit tyto naděje. K vítězství mu nesporně pomohla současná finanční krize a to, že Američané uvěřili více jeho návrhům na řešení než McCainovým. Ovšem finanční krize může Obamovi zabránit ve splnění takových slibů, jakým je dostupné zdravotní pojištění pro všechny Američany nebo snížení daní pro střední třídu. Obama je od roku 1992 ženatý, se svoji manželkou Michelle má dvě dcery, Maliu a Natashu.

(red)

DUCHOVNÍ OKÉNKO DS

TRAVENOVÍ KRAJANÉ

Celý život se musím stále vracet k autorovi, který mě dokázal zaujmout opravdovostí, zarputilým hledáním pravdy, spravedlnosti, anebo objevováním lidského štěstí, neboť právě to poslední bývá málokdy jen obyčejným objevem, lidské štěstí není přece drobné kvítko, teď už to vím.

Traven mě pozval mezi naftaře, dělníky na farmách, na kakaovníkové plantáže, s ním jsem mýtil prales a česal bavlnu, poháněl muly, lovil v buši a byl podomním obchodníkem mezi indiánskými kmeny Sierra Madre, přitom všem jsem v duchu stále viděl tajuplného spisovatele Travena, jak píše v indiánské chatrči, v níž není stůl ani židle a nejbližší krámk s papírem je na kilometry daleko, takhle snad napsal i *Loď mrtvých*, mou nejzamilovanější knihu.

A já až při jejím čtení pochopil, proč vlastně nezáleží na osobě vypravěče, který odmítal slávu, přál si zůstat nepoznán a být až do konce sám sobě přítelem a soudcem, že je zbytečné zvědavě pátrat po jeho totožnosti, když stačí poznat jeho dílo a nahlédnout, jak hluboká je duše člověka; především jsem ale zjistil, že všichni plujeme na lodi mrtvých, všichni jsme odsouzeni k úzkosti, nám všem kdosi na chvíli dovolil vyplout na moře života a tahle kocábka se jednou potopí, plujeme sice na dlouhé trase, ale nevíme, kdy to skončí, tak tvrdý a neúprosný je život, pokud někde v podpalubí anebo v důstojnické kabině nežijeme jen náhražku opravdového bytí porozumíme Travenovým slovům - Mí skuteční krajané, s nimiž se cítím vnitřně spřízněn a k nimž patřím, nesídlí uvnitř hranic žádného z národů.

A tak je mi jedno, jestli se jmenoval ve skutečnosti Ret Marut, Torsvan Groves nebo byl dokonce potomkem posledního německého císaře Viléma II. a jakési norské zpěvačky, Traven mě naučil odporovat zlu, ať už mi ho vnucuje stát, zbohatlý magnát, církev nebo politik, já pro své psaní přijal Travenovu zásadu, že chce-li člověk poznat džungli, nemůže bydlet v hotelu; proto se peru i miluji s životem tváří v tvář, proto přijímám pozvání na palubu Yorikke mezi mužstvo, které sice nemá papíry v pořádku, ale pluje na poctivé lodi a kde nad dveřmi kajuty stojí psáno - Kdo vstoupí sem, má po trápení. Šťastnou cestu a dobrý vítr, přátelé moře a bratři námořníci.

Jan Schwarz
(www.pastorschwarz.cz)

Pomáhají lidem

Do rejstříku obecně prospěšných společností byla zapsána zhruba před rokem: 12. listopadu 2007. Následně pak 17. ledna 2008 proběhlo za účasti všech partnerů Poradny při finanční tísni slavnostní otevření prostor jejího sídla v Praze, v Americké ulici 22. Zaštitu nad poradnou převzala starostka Městské části Praha 2 Jana Černochová a místopředseda vlády ČR a ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas. DS o dosavadní práci poradny hovořila s jejím ředitelem DAVIDEM ŠMEJKALEM.

● Co bylo hlavním důvodem vzniku poradny?

Cílem zakladatelů bylo a je obecně prospěšnou činností pozitivně působit na spotřebitele, aby měli hlubší finančně-právní povědomí v oblasti poskytování úvěrů, půjček apod., uměli si půjčovat obezřetně a k případnému řešení své platební neschopnosti přistupovali zodpovědně a aktivně. Zakladatelé a stávající partneři Poradny chtěli dosáhnout toho, aby věřitelé (tedy zejména banky, úvěrové či leasingové společnosti) byli při poskytování svých finančních produktů a při řešení případných problémů dlužníka se splácením více sociálně odpovědní. Věříme, že naši činností přispějeme k vyšší stabilizaci sociálních poměrů v české společnosti.

● Jací lidé se na Poradnu nejčastěji obracejí?

Především dlužníci, kteří se odhodlali svou mnohdy nelehkou finanční situaci řešit. Za první rok své existence zaměstnanci Poradny řešili více než 3500 případů, nejčastěji telefonicky. Mnozí klienti volají častěji a doplňují si získané informace. Nejvíce je zatížená pondělní bezplatná zelená poradenská linka. Zajímavé je, že ženy volají častěji než muži. Zatím nevedeme příliš podrobné statistiky, ale nejzastoupenější je věková skupina nad 50 let. Průměrná výše dluhu se pohybuje v intervalu od 300 - 600 tisíc Kč. Rozdělíme - li poskytovatele úvěrů na banky a nebankovní sektor, tak nebankovní sektor u klientů vede.

David Šmejkal během rozhovoru pro DS

Klienti poradny mají spíše nižší střední příjem a spíše nižší střední vzdělání. Nejvíce se lidé na Poradnu obracejí z Prahy a středočeského kraje. Silně zastoupeny jsou i kraje moravskoslezský, jihomoravský a olomoucký. To je také důvodem pro to, že od Nového roku otevíráme pobočku v Ostravě.

● S jakými problémy lidé přicházejí?

Nejčastěji naše klienty zajímají exekuce. Dále obecné problémy se splácením, oddlužením - osobní bankrot,

zadlužení obecně, ins. správce, konsolidace úvěrů, rozhodce, restrukturalizace, ručení (spoludlužnictví), smlouva s konkrétní firmou, obsah smluv, dluhy z podnikání. Zde je třeba říct, že se zabýváme jen závazky občanů - fyzických osob.

● Můžete pro představu čtenářů DS stručně popsat nějaký z případů, kde jste pomáhali?

Pan Rudolf si půjčil od banky na pořízení nemovitosti. Poté si půjčil od několika splátkových firem na zařízení. Bohužel však přišel o práci a několik měsíců ji hledal. Po tu dobu nesplácel svoje závazky. Jeden z jeho věřitelů v souladu se zákonem požadoval splacení celé dlužné částky najednou. Pan Rudolf věc řešil další půjčkou. Zjistil však, že jeho schopnost splácet všechny půjčky najednou není reálná. Obrátil se na Poradnu a podali spolu návrh na oddlužení k soudu.

● Využívají služeb poradny i senioři?

Mnoho seniorů, obzvláště žen, využívá na naši poradenskou linku. Mnohdy se jedná o neřešitelné kauzy. Přesto se snažíme alespoň nějakou cestičku vždy doporučit.

Cesta do pekel dluhů často začíná v herně

bez peněz

• Jaké jsou podle Vašich poznatků hlavní příčiny finančních problémů?

Nejčastější zjištěné důvody finančních problémů jsou: ztráta zaměstnání, změna zaměstnání, nemoc, úraz, rozvod – rozchod, úmrtí blízkého, narození dítěte, nemoc či úraz blízkého, hazardní hry, donucení, mnoho závazků – přecenění sil, závazky z podnikání, závazky blízkého, úvěr pro třetí osobu, mateřská dovolená, koupě nemovitosti, odchod do důchodu, odchod do důchodu blízkého, narkomanie, alkoholismus, naivita, snížení příjmů – trvalé či přechodné, snížení příjmů blízkého, závazky vůči státu, nekomunikace, neočekávané výdaje, zavinění poskytovatele, ručení – spoludlužník, zařízení bytu, dědictví, výkon trestu.

• K tomu, aby se člověk nedostal do finanční tísně, je třeba působit i preventivně. V současné době

jsme ale svědky spíše toho, že lidem jsou doslova vnucovány různé půjčky. Nevidíte tedy tak trochu manka občanské společnosti právě v otázce prevence? Zejména starším lidem je třeba mnoho věcí, které dříve neznali, vysvětlovat, odbýt vše mávnutím ruky a odkazem, že jsou přece dospělí podle nás nestačí...

To je fakt. Právě počín založení Poradny při finanční tísní českými bankami a stavebními spořitelny lze chápat jako pomoc občanům – klientům v jejich obtížných životních a finančních situacích. Snažíme se, jsme-li pozváni, přednášet na různých setkáních a seminářích pro seniory. Tato setkání mají velice pozitivní ohlas.

• Jak mohou lidé služeb poradny využít?

Je to velice snadné. Stačí zavolat na

Ředitel Šmejkal ukazuje, kde mohou lidé ve finančních nesnázích hledat pomoc

poradenskou linku 222 922 240 pro Čechy, resp. 595 532 740 pro Moravu (po Novém roce). Každé pracovní pondělí je v provozu linka pro

bezplatné volání 800 722 722.

Ptal se František VONDERKA,
foto autor

Co dělat v tísní?

V případě finanční tísně ředitel Šmejkal doporučuje následující postup:

- přehodnoťte nezbytnost zamýšlených investic (např. koupě nového TV, automobilu);
- proveďte rozbor stávající a očekávané situace vašich osobních financí (příjmů a výdajů);
- o vzniklé finanční tísní a jejích důvodech ihned informujte ty, kterým dlužíte (věřitele) – nejlépe písemně, a to formou doporučeného dopisu;
- existenci či důvody vzniku finanční tísně se pokuste věřiteli doložit (např. kopií dokladu o ukončení pracovního poměru, kopií zprávy o vašem zdravotním stavu, kopií rozhodnutí soudu o zrušení manželství a vypořádání společného jmění manželů);
- věřitele informujte o zdrojích a výši očekávaných příjmů v nejbližším období;

- věřitele informujte, v jaké výši budete moci nadále svůj finanční závazek splácet;
- věřitele informujte, jak dlouho předpokládáte, že vaše finanční tíseň potrvá;
- věřitele informujte, jakými způsoby se vynasnažíte finanční tíseň odvrátit;
- pokuste se s věřitelem dohodnout na možnostech řešení vaší situace (např. formou přechodného splátkového kalendáře, jenž vám pomůže překlenout nepříznivé období finanční tísně, formou prodeje části majetku, formou půjčky od příbuzných);
- pokud bude váš věřitel svolný s novým (přechodným) splátkovým kalendářem, požádejte jej o písemné potvrzení souhlasu.

Cestovní kancelář LOTOS

telefon/fax/základník: 466 985 652 mobil NONSTOP: 737 789 925

www.cklotos.cz

e-mail: ck.lotos@seznam.cz skype: ck.lotos

PŘEDVÁNOČNÍ NABÍDKA ► ŘECKO - STAVROS 12 DNÍ

Apartmány s bazénem, možnost klimatizace, výletů, polopenze.

POZOR!! Ceny u nás jsou již kompletní, nedoplácíte různé příplatky a taxi.

Jsme pojištěni. **KATALOG ZDARMA.**

Odjezdy: Praha, Kolín, Chvaletice, Pílelouč, Pardubice, Brno, Bratislava, Trutnov, Jaroměř, D. Králové, H. Králové

CENÍK 2009 obsahuje dopravu, ubytování, povlečení, veškeré energie, pobyt, taxi, používání bazénu včetně lehátek, pojištění CK proti úpadku.

LEVNÁ A KVALITNÍ DOVOLENÁ JIŽ 18. SEZONU

Při objednání a uhrazení zálohy na osobu 1 500 Kč na osobu do 30.12.2008 je SLEVA z poukazu na osobu: pro plně platící 1 000 Kč, pro seniory a děti do 15 let 700 Kč, polopenze 500 Kč.

KOMPLEX FILIPOS

cena poukazu za 1 osobu

termín	cena poukazu	senioři (nad 60 let)	děti (6-15 let)
31.5. - 11.6.	6 500,-Kč	5 500,-Kč	
9.6. - 20.6.	7 100,-Kč	6 100,-Kč	
18.6. - 29.6.	7 300,-Kč	5 900,-Kč	
27.6. - 8.7.	7 900,-Kč	6 900,-Kč	
6.7. - 17.7.	8 300,-Kč	7 300,-Kč	
15.7. - 26.7.	8 300,-Kč	7 300,-Kč	
24.7. - 4.8.	8 300,-Kč	7 300,-Kč	
2.8. - 13.8.	8 300,-Kč	7 300,-Kč	
11.8. - 22.8.	8 300,-Kč	7 300,-Kč	
20.8. - 31.8.	8 300,-Kč	7 300,-Kč	
29.8. - 9.9.	8 100,-Kč	7 100,-Kč	
7.9. - 18.9.	7 700,-Kč	6 700,-Kč	
16.9. - 1.10.	8 100,-Kč	7 100,-Kč	

KAPR NAMODRO

kapr cca 1,5 kg, půlka celeru, dva petržele, dvě mrkve, čtyři cibule, citronová kůra, sůl, 15 hřebíčků, 10 zrněk černého pepře a nového koření, bobkový list, tymián, ocet

Do většího hrnce vložíme očištěnou zeleninu nakrájenou na nudličky, přidáme citronovou kůru asi z půlky citronu, zalijeme dvěma litry vody a vaříme asi 10 minut s kořením, které jsme si zavázali do gázy, abychom ho pak nemuseli složitě vybírat. Vykuchaného, očištěného, omytého a naporcovaného kapra opláchneme horkým octem a vložíme do hrnce s předvařenou zeleninou. Balíček s kořením vyndáme a kapra se zeleninou vaříme pod pokličkou 30-45 minut. Kapr je uvařený, když mu bez problémů vytrhnete ploutve na hřbetě nebo ocase. Potom porce opatrně vyjmeme, dáme na mísu a pokapeme rozpuštěným máslem. Podáváme s bramborem.

DOBROTY na talíři

NOVÝ ČASOPIS PLNÝ
BÁJEČNÝCH RECEPTŮ

MEDOVNÍČKY

tři vejce, 250 g moučkového cukru, 120 g medu, jednu lžičku jedlé sody, 550 g hladké mouky, dvě lžičky mleté skořice, jednu lžičku mletého hřebíčku, půl lžičky mletého badyánu, jedno vejce na potírání, tuk na vymazání plechu

bílková poleva: jeden bílek, 120 g práškového cukru, pár kapek citronové šťávy, dvě kapky oleje

Vejce vyšleháme s cukrem do pěny, přidáme med a koření a promícháme. Do mísy prosejeme mouku, přisypeme sodu, přidáme směs a rukou vypracujeme polotuhé těsto. Pokud je těsto řídké, přidáme mouku. Vypracované těsto zabalíme do mikroténu a uložíme na 12 hodin do lednice. Dvě hodiny před pečením vyndáme těsto z lednice a necháme ho odstát při pokojové teplotě. Před zpracováním ho ještě prohněteme, rozválíme na placku o síle 3-4 mm a formičkami vykrajujeme rozličné tvary. Vykrojené medovníčky pokládáme na vymaštěný plech dál od sebe a pečeme ve vyhřáté troubě 3-5 minut při teplotě 200-220 °C. Ještě teplé je o upečení potřeme rozšlehaným vejcem a pak libovolně zdobíme bílkovou polevou nebo i jinými polevami. **Bílková poleva:** moučkový cukr dvakrát prosejeme a dohladky vymícháme s bílkem, citronovou šťávou a olejem. Polevu uskladníme pod vlhkou utěrkou.

VYHRÁLI! Správné řešení z minula: ...leží v hanácké rovině. Knižní ceny z nabídky vydavatelství Vašut, které je sponzorem naší křížovky na str. 14 dostanou: M. Mišovičová z Oder, L. Kubátová ze Světlé nad Sázavou, A. Divišová z Frýdku, M. Kudelová ze Zlatých Hor v Jeseníkách a J. Horáčková z Hradce Králové 3. Výhercům blahopřejeme. Všem přejeme úspěšné řešení dnešní křížovky, na jejíž tajenku čekáme na známých adresách (viz tiráž na str. 23) **vzhledem k výjimečně zkrácenému výrobnímu termínu DS pouze do 10. prosince.**

NOVÉ KŘÍŽOVKY S TUŽKOU OD 20. PROSINCE V PRODEJI!

Křížovky s tužkou MAGAZÍN

POMŮCKA: VINT	NÁZEV HLÁSKY L	1. DÍL TAJENKY	ZPĚVOHRA		POKOLENÍ	DROBNÁ SKLADBA	POHYB TÁGEM
VYSOKÁ KARTA				POHODNÝ			
LEPIDLO				DŮLNÍ PŘEDEK INIC. HERCE TRÁSKY			
	ČESKÝ HEREC MARTIN ??? SPĚCH						
SKON				INIC. HERCE KLEPLA ŽACÍ NÁSTROJ			
SPZ HRADCE KRÁLOVÉ				ZVRATNÉ ZAJMENO PŘÍBYTEK ČERTU			POSTAVA DĚTSKÉHO SERIÁLU PAN ???
OLYMPIJSKÝ REKORD ZKR.			ČÁST RUKY LESKLÝ NÁTĚR				
ETIKETA							
	NEJINAK ČÁST				CHEM. ZN. ZLATA SPZ PRAHY		
ČEPIČE BEZ ŠTÍTKU						2. DÍL TAJENKY	ZÁVIT ŠROUBU ZASTAR.
UNIVERZITA PALACKÉHO ZKR.			NÁDOBA U STUDNY ZN. NÁKL. AUTOMOBILŮ				
OVOCNÝ PARK				VESNICE MN. ČÍSLO HARMONIE			
	STRANA ÚČTŮ INIC. RUSA PAVLOVA				CHEM. ZN. MANGANU KORYŠI		
SRDEČNÍ KOLAPS							
SPZ PELHŘIMOVA			POZORNOST PÍSEMNÁ ZKOUŠKA				PŘÍRODNÍ SLANÁ VODA
TIŠICÍ CITOSLOVCE				KUS LÁTKY POPĚVEK			
	VYVÝŠENÁ PLOŠINA VÝKVĚT CENNÉ PAPÍRY						
PLEMENO					VOJENSKÁ POLICIE ZKR. PŘÍP. NA MY- TÍ MOTORŮ		
DĚJSTVÍ OPERY				OZN. CITLIV. FILMU CITOSLOVCE SMÍCHU			
MALO- OBCHODNÍ CENA ZKR.			DOSTIHOVÝ PES INIC. BÁSNÍKA NEZVALA				HEYERDAH- LUV VOR
VÝROBNA PIVA							
SPZ PRAHY				JMÉNO HEREČKY GEISLEROVÉ			

DS vás zve do muzea

KOUZELNÝ ČESKÝ BETLÉM

Nastává čas předvánoční a my se vydáme do městečka Třebechovice pod Orebem, kde je vystaven Proboštův betlém, kterému se také přezdívá vyřezávaná pohádka.

Muzeum v Třebechovicích existuje již od roku 1925. Postupem času se však vyprofilovalo jako specializované muzeum betlémů, a to zejména zásluhou manželů Vaclíkových. O zesnulé paní Vaclíkové, která zde dlouhá léta působila jako ředitelka, se tvrdilo, že je duší muzea a zejména pak slavného Proboštova betlému. TMB je dnes jediným zařízením svého

druhu v České republice a také v Evropě.

V současné době spravuje muzeum městské sbírky a sbírkový fond betlémů. Ten tvoří více než 300 betlémů zhotovených z nejrůznějších materiálů, pocházejících z tradičních i netradičních betlemářských oblastí. Nejcenějším je Proboštův mechanický betlém. Je více než 100 let starý a je vyjma kovových zvonků, kožených řemenů a měchu kukačky vyroben celý ze dřeva, včetně převodových kol, hřídelí a vaček mechanismu. Tvůrci na něm pracovali téměř 40 let. Mechanismus byl původně poháněn klikou, od roku 1935 malým elektrickým motorem. V roce 1999 byl betlém prohlášen za národní kulturní památku.

Proboštův betlém je dlouhý 7 metrů. Na pěti terasách jsou znázorněny dva světy. Spodní část patří Třebechovicům, tři horní zpodobňují život v Betlémě. Stačí zmáknout knoflík a lidem se před očima

odehrává úžasný děj. Jde o betlém pašijový, což není v českých oblastech tak úplně běžné. Představuje dalekověcí události, než pouhé narození Páně, klanění pastýřů a příchod tří králů. Je zde znázorněn celý děj od zvěstování Panně Marii, jak jej známe z evangelií až po nanebevstoupení Krista. Je zde jak biblický příběh, tak svět třebechovických řemeslníků z konce 19. století, a v něm, což jinde neuvídíte, i dva parní stroje, umístěné v popředí.

TMB má otevřeno v prosinci a lednu kromě pondělí a církevních

svátků vždy od 9 do 16 hodin. Běžné vstupné činí 50 Kč, děti platí od 4 let 15 Kč a duchodci 30 Kč. Držitelé průkazu ZP a TZP mají vstup zdarma. **Naše otázka:** Všechny figurky v betlémě jsou původní, až na slona. Ten se totiž ztratil na světové výstavě Expo, kde betlém slavil mimořádný úspěch. Prozradíme, žeslonanásledně nově vyřezal sochař František Bartoš z Hradce Králové, od vás chceme vědět, kdy a kde se Expo s účastí Proboštova betlému konalo. Na odpovědi čekáme do 10. prosince.

(rka)

zábavné soutěžení v DS

MINISUDOKU

4			
		1	
	3		
			2

Šedě podbarvený řádek tvoří tajenku. Postačí zaslat číslice tajenky.

PŘESMYČKA

IND VOLÁ
DAMANA

Objevíte přehozením písmen další jméno ze světa filmu?

VÝHERCI NAŠICH SOUTĚŽÍ

A toto jsou výherci našeho malého soutěžení v č. 11 (v závorce je vždy správné řešení): **Pozvánka na výlet** (Wannsee), Š. Chalupová z Teplíc; **Záhadná slova** (Prastará hádanka) E. Hoffmannová z Prahy 6; **Přesmyčka** (Jaroslav Seifert) J. Komůrková z Humpolce; **Police** (meruňka, slivovice, kalvados, hruškovice) J. Pintová z Prahy; **SUDOKU 1** (nechala si tu své brýle) O. Michalíková z Ostravy 1 a **SUDOKU 2** (182 497 536) K. Matoušková z Karlových Var. Všem výhercům blahopřejeme, na řešení z této DS čekáme na známých adresách (viz tiráž str. 23) výjimečně pouze do 10. prosince. DS totiž čekají výrobní změny a chceme také, aby výhry dorazily ještě před Vánocemi.

(red)

kanzelsberger

www.kanzelsberger.cz

síť knihkupectví
po celé republice

SUDOKU 2

		2	7			8	1	
6				9	1		4	
8								
3			5					8
		9				5		
2				7				6
								9
	1		6	2				3
	9	3			5	6		

Hloubají dva filozofové u pěnivého moku: „Život na Marsu není možný. Je tam moc horko, teploty kolem sta stupňů...“ Druhý ho přerušil: „To se teda divím, jak to...“ (dokončení je v tajence).

Po vepsání všech správných čísel přiřaďte ke všem jedničkám tato písmena: ATÍDMAYÉT. Ke všem dvojkám pak tato písmena: ŤŽIARVNMR. Vpisujte postupně po sloupcích zleva doprava. Tajenka se čte po řádcích shora dolů.

Návod k řešení:

Doplňte mřížku dalšími čísly tak, aby každý řádek, každý sloupec i každé pole o 3x3 políčkách obsahovaly všechna čísla od 1 - 9, žádné se nesmí opakovat. Vyberte např. tři horní pole vedle sebe a zjistíte, že trojka musí být v políčku s tečkou, pak se třeba zaměřte na tři pravá pole pod sebou, zde musí být pětka jedině v políčku místo dvou teček. Postup opakujte v obou směrech čtení. Jak se tabulka takto stále zaplňuje, řešení se usnadňuje.

SUDOKU 1

6		4		3			9	..
.	7			5			2	
	8			1	6	7		3
1		6	7		5			
		8		4		5		
				3		8	2	6
9		3	4	8			5	
	5			6			8	
	2			7		3		4

ÚSMĚVY DS

Jsou v ráji oddělení muži od žen?

Pochopitelně, jaký by to pak byl ráj!

„Už vám v paneláku topí?“
„Ještě ne, zatím nám rozeslali tak vysoké účty, že z toho vychladneme až za měsíc!“

„Pijete?, oslovil vrávorající muž na ulici chodce.

„No dovolte! Já jsem abstinent!
„Tak mi podržte tuhle flašku, já si zatím zavážu tkaničky u bot!“

Opozdilé nočního zákazníka z hostince, nesoucího si v lahvi ohnivou vodu, srazil cyklista. Cítil, že mu něco teče po těle a zaúpěl: Pane bože, snad to bude jen krev!

Zaslal Z. Frantál, Humpolec

Potkají se dva kumpáni v putyce.

Ty Jardo, proč jsi dneska tak veselý?

To víš, měli jsme svatbu v rodině.

A kdopak?

Ale pánbůh si vzal tchýni....

Žena: Přišla ti návštěva, tvrdí, že je to tvůj blízký příbuzný.

To je určitě nějaký idiot!

Samozřejmě. Ale prý má ještě jiné důkazy.

Dlouho jsme se šefovu vtipu smáli, než jsme pochopili, že je to pracovní úkol.

Lékař: „Nedýchejte! Dýchejte! Nedýchejte! Nedýchejte! Nedýchejte! DALŠÍ!“

ZAZNAMENÁNO DS

VÁNOCE NA BLÁTĚ?

„V nížinách budou na blátě, ale na horách se lyžovat bude. Podle meteorologických modelů to zatím tak vypadá,“ tvrdí Dagmar Honsová z pražského Meteopressu. Jak dále uvedla před třemi lety se podílela na mezinárodní studii, která se zabývala právě vývojem počasí ve střední Evropě kolem Vánoc, tedy hlavně nad ČR, Německem, Polskem a Slovenskem. Ze studie vyplynulo, že ze 72 procent 21. až 22. prosince začne do střední Evropy proudit teplý vzduch od západu a denní teplota stoupne o tři až čtyři stupně. Pod 600 metry nad mořem sníh roztaje. Teplé proudění se udrží i přes Štědrý den, ale kolem 26. prosince se nad střední Evropu opět začíná dostávat chladný vzduch od severu a někdy se výrazně ochlazuje. Nižší teploty pak zpravidla vydrží i přes Silvestra.

„Sama jsem si dělala průzkum, jak to bylo na Štědrý den za posledních 40 let v Praze-Libuši, kde je meteorologická stanice. Pouze šestkrát byl sníh a nejvíce ho leželo devět centimetrů,“ uvedla Honsová.

ABY VÁNOCE BYLY KRÁSNĚJŠÍ

Už potřetí v krátké historii Klubu seniorů libereckého komunitního střediska Kontakt byl listopadový program věnován floristice, tentokrát zaměřené na adventní a vánoční výzdobu.

Kromě členek Klubu šikovných rukou, které vyrobily potřebné přízdoby, se přihlásily další seniorky se zájmem o zvládnutí moderních i tradičních aranžmá. Zájem byl jako

obvykle i tentokrát větší než kapacitní možnosti kurzu. Účastníci svými výrobky vyzdobí klubovny střediska a získají inspiraci pro zkrášlení svého bytu a vánočního stolu. Dojde i na tvorbu vkusných a jednoduchých závěsů na ozdobu vánočních stromků.

Základem letošní adventní výzdoby byl obal na květináč z glazované hlíny vyplněný aranžovací hmotou florex a větvičkami jehličnanů. „Jako doplněk používáme drobné vánoční ozdoby a jako zápch papírové hvězdičky upevněné pomocí tavné pistole na floristickém drátku,“ přiblížila postup práce lektorka floristiky Květa Škodová. Místo obalu na květináč lze s úspěchem použít plechovku ozdobenou barevnými stuhami, inspirativním materiálem

na výrobu drobných hvězdiček, z nichž se tvoří zápich, jsou krabice od mléka. Kde jinde pořídíte tak pevný papír navíc s nánosem stříbrné vrstvy z vnitřní strany obalu?

Vlastní tvořivosti účastnic kurzu se meze nekladou, i když snahou paní Škodové je seznámit členky klubu s pravidly aranžérské techniky a stylu. Ovšem také vánoční dekorace podléhají módě. Letos kromě tradiční červené patří k módním trendům kombinace lesklé zlatohnědé, zlaté a tmavohnědé. Floristé experimentují také s tyrkysově modrou a ostře zelenou, na pořadu jsou i šedé a černé tóny nejčastěji doplněné fialovou nebo žlutozelenou.

Výrobou adventní výzdoby však téma Vánoc v libereckém Kontaktu nekončí. Spolek paní a dívek oslovil všechny, které baví pečení a vyhlásil soutěž „Pečeme na Vánoce 2008“. Pět nejlepších autorů bude vyhlášeno v sobotu 6. prosince a Doba seniorů bude také u toho.

Text a foto Jana VOKATÁ

Filatelistická vánoční nadílka

Také letos dodržela Česká pošta tradici a vydala příležitostné poštovní známky s vánočními a zimními motivy. Právě ony jsou tématem naší občasné filatelistické hlídky.

VÁNOČNÍ TRADICE

První letošní vánoční známka za 10 Kč podle výtvarného návrhu Pavla Sivka a vyrytá Bedřichem Housou chce připomenout, že Vánoce patří v naší zemi mezi nejoblíbenější svátky. Už ve 14. století si lidé navzájem přáli vše dobré a obdarovali se. Některé tradice a zvyky přetrvaly dodnes. Peče se vánoční cukroví, zdobí se stromček, po štedrovečerní večeři se zpívají nebo alespoň poslouchají koledy, rozkrajuje se jablko, z litého olova se podle vzniklého tvaru hádá osud. Tyto a další vánoční tradice připomíná na známce miska s jablky, ořechy a cukrovím zdobená smrkovými větvíčkami.

TŘEBECHOVICKÝ BETLÉM

Třebechovický Proboštův betlém je námětem třicetikorunového příležitostného poštovního aršíku v grafické úpravě Václava Kučery a rytině Jaroslava Tvrdoně. Ve sbírkách Třebechovického muzea betlémů je více než 400 betlémů. Nejcenější a nejobdivovanější je světově proslulý mechanický Třebechovický Proboštův betlém. Je 7 m dlouhý, 3,2 m široký, 1,8 m vysoký a má přes 2000 vyřezávaných dílů. Mnohé figurky mají

podobu Proboštových sousedů. Jsou vysoké 10-15 cm. 51 figurek se pohybuje při práci, 120 se pohybuje na pásech, 180 je bez pohybu a dalších 1500 představuje zvířata, stromy, stavby apod. Přirozeným středem betlému jsou jesličky. Toto z

uměleckého i technického hlediska zcela unikátní dílo vytvářel Josef Probošt (1849-1926) s pomocí řezbáře Josefa Kapuciána od r. 1885 přes 40 let. Třebechovický Proboštův betlém byl v roce 1999 prohlášen Národní kulturní památkou.

DĚTI V ZIMĚ

Obohacením vánoční atmosféry má být i výplatní poštovní známka s kupóny pro přitisk v hodnotě 10 Kč. Námětem známky je kresba Josefa Lady z roku 1955 nazvaná Děti v zimě. Známkou vychází v upraveném tiskovém listu (UTL) s 9 známkami a 12 kupony. Právý horní kupon zobrazuje děti stavící sněhuláka. Část nákladu je vytištěna s prázdnými kupony, na něž budou dodatečně zhotovovány přitisky podle přání zákazníka.

Připravil Václav HAMPEJS

Paragrafy kolem dědictví

Odpovědi na dotazy čtenářů DS

Jak jsme slíbili v minulém čísle, věnujeme dnešní právní poradnu dalším odpovědím na otázky čtenářů. V případě, že budete mít ještě další dotaz k závěti či vydědění, na který byste chtěli znát odpověď, bude se Vám autorka naší poradny věnovat i osobně. Postačí zaslání dotazu elektronicky na e-mail: poradna.brno@rscr.cz.

Dotaz: „Jsem vdova, mám dvě dospělé děti. Vlastním rodinný dům. Chtěla bych se znovu vdát. Není mi jasné, zda se mé děti budou muset s mým novým manželem dělit o dům, případně jaký podíl mu patří v případě, že bych zemřela. Dům jsem stavěla s otcem dětí. Byla bych ráda, kdyby ho dědily jen mé děti. Jde to nějak zařídit?“

Pavla N.

Odpověď: Z dotazu dovozují, že jste výhradním vlastníkem předmětného domu. Děti se o dům s manželem dělit nemusí, je-li to Vaše přání. Manžel není neopomenutelný dědic. Pokud v závěti odkážete svůj rodinný dům svým dětem, budou ho dědit pouze děti, a to rovným dílem, pokud neurčíte jiné podíly. Připomínám, že děti neopomenutelní dědici jsou, podíly lze tedy měnit pouze tak, aby tomu, kdo by dostal menší podíl, zůstal nejméně díl, který mu

jako zletilému potomkovi náleží ze zákona. Manžel pak zdědí pouze to, co mu odkážete. Možná je také varianta, že dětem odkážete veškerý svůj majetek. Manžel by pak nedědil. Před vypořádáním dědictví by pak bylo rozděleno společné jmění manželů a manželovi by náležela jeho polovina. Váš podíl tedy Vaši polovinu ze společného jmění manželů, by dědily Vaše děti.

Dotaz: „Zemřel nám otec, ještě neproběhlo jednání u notáře, ale náš bratr nám sdělil, že otec mu v závěti odkázal celý náš rodinný dům a já s bratrem nic nedostaneme. V době, kdy zemřela matka, jsme se všichni tři synové vzdali dědictví ve prospěch otce. O otce jsme se také střídavě starali. Je možné, že by jeden bratr zdědil všechno a druhí dva nic? Vždyť je to nespravedlivé!“

Otto a Karel Č

Odpověď: Možné je, že otec takto projevil svoji poslední vůli. Závět však bude v části, v níž otec odkázal svůj rodinný dům jen jednomu synovi, neplatná. Jak jsme již několikrát

uvědla, potomci (všechny vlastní či osvojené děti) zůstavitele jsou tzv. neopomenutelní dědici. Pokud Vás a bratra otec nevydělil, máte oba právo domáhat se svého nároku, který Vám zaručuje zákon. Pokud jste Vy i bratr zletilí, máte nárok na polovinu toho, co by Vám náleželo při dědění ze zákona. Zákonný podíl je pro každého z Vás 1/3 z dědictví. Z této třetiny pak musí zletilý potomek obdržet 1/2, tj. 1/6 z celého dědictví. Pokud by byl některý z Vás nezletilý, náležel by mu jeho zákonný podíl celý (tedy 1/3). To konkrétně znamená, že Vy a Váš opomenutý bratr musíte zdědit nejméně 1/6 z veškerého majetku Vašeho zemřelého otce a bratr, kterému otec odkázal v závěti svůj dům, by dědil zbývající část tj. 4/6. V případě, že by Vás otec vydělil přesto, že k tomu neměl zákonný důvod (všechny jsou uvedeny v právní poradně Doby seniorů v měsíci září), je nezbytné se obrátit na soud.

Dotaz: „Rodiče ještě před svojí smrtí dali dům celý bratrovi, který v tomto domě také bydlel. Nyní ho bratr prodává. Mám nárok, aby mě bratr vyplatil? Myslím, že bych měla dostat polovinu. S bratrem se nestýkám, rodiče za svého života se mnou

nemluvili, ale jsem také jejich dítě a tedy bych měla ze všeho dostat polovinu.“

Marcela H.

Odpověď: Vaši rodiče se za svého života rozhodli darovat dům bratrovi, k čemuž měli plné právo. Darováním se Váš bratr stal výhradním vlastníkem tohoto domu. Má tedy dispozici právo k nakládání s ním. Nárok na podíl z prodeje nemáte. Bratr vůči Vám žádné povinnosti nemá.

Dotaz: „Teta se neprovádala, nemá ani žádné děti. Má pouze bratra a sestru. Teta sdělila svým sourozencům, že všechno co má, včetně svého rodinného domku odkázala mně, protože s ní již 8 let bydlím a pomáhám jí s péčí o zahradu i dům. Matce to nevdá, ale strýc se s ní přestal stýkat a řekl mi, že pokud tetu přežije, bude se se mnou soudit. Má právo po tetě dědit?“

Jan K.

„Platí, že závět má přednost před dědícím ze zákona. Sourozenec není neopomenutelným dědicem zůstavitele. Poslední vůle bude tedy plně v dědickém řízení respektována. Vy se stanete univerzálním dědicem veškerého majetku po své tetě a strýc ani Vaše matka (jako druhý sourozenec) dědit nebudou. Pokud je tedy závět platná, pak strýc Vaše dědictví sice u soudu napadnout může, ale nelze předpokládat, že by byl úspěšný.“

JUDr. Zdeňka VEJVALKOVÁ

Zkontrolujte si svůj OP

K 31. prosinci končí platnost občanských průkazů (OP) bez strojově čitelných údajů vydaných do 31. 12. 2003.

Výměna podléhá stejným pravidlům, jako výměna občanského průkazu při pozbytí jeho platnosti z důvodu uplynutí časového období, na které byl vydán. K výměně je třeba přinést původní OP, 1x pasové foto a vyplněnou žádost.

Výměnu je povinen provést každý občan starší 15 let, jehož občanský průkaz byl vydán do 31. 12. 2003 a nemá strojově čitelné údaje.

Předložením žádosti a dokladů může občan, jehož způsobilost je omezena tak, že není způsobilý k podání žádosti o občanský průkaz, pověřit svého zástupce a za občana zbaveného způsobilosti k právním úkonům o výměnu žádá, doklady předkládá a občanský průkaz přebírá jeho opatrovník. Pokud si občané průkazy včas nevymění, mohou podle nových ustanovení

dostat pokutu až do výše 10 000 Kč (jedná se o přestupek).

Výměna se netýká občanů, kteří se narodili před 1. lednem 1936. Občanské průkazy, ve kterých je vyznačena platnost „bez omezení“ nebo „platnost prodloužena bez omezení“, zůstávají nadále platné.

Se žádostí o výměnu se obraťte na obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa

vašeho trvalého pobytu, v Praze na úřad městské části Prahy 1 až 22, v Brně, Ostravě a Plzni na magistrát, popřípadě na kterýkoliv obecní úřad obce s rozšířenou působností mimo místo trvalého pobytu nebo na kterýkoliv matriční úřad. Za výměnu občanského průkazu bez strojově čitelných údajů (starý typ za nový) se nevybírá správní poplatek. Občanské průkazy se strojově čitelnými údaji platí po dobu v nich uvedenou.

(red)

Od ledna platí až na výjimky (občané, kteří se narodili před 1. 1. 1936) pouze strojově čitelné OP. Končí typ OP je označen přeškrtnutím.

RADY LETEM

KŘEN SELSKÝ (Armoracia rusticana)

Křen pochází z jihovýchodní Evropy, kde roste na březích vodních toků. U nás se pěstuje jako zelenina a mnohde zplaněl. K léčebným i konzumním účinkům se používá výhradně kořen, který se vykopává na podzim. Z hlediska účinnosti bychom měli dát vždy přednost křenu v syrovém stavu před konzervovaným. V lidovém léčitelství se užívá výhradně čerstvý, neboť vařením ztrácí léčivé účinky. Křen obsahuje pro lidský organismus mnoho cenných látek a vitamínů, hlavně hořčičnou silič a vitamín C. Povzbuzuje činnost střev a žaludku, pomáhá při nemocích trávicí soustavy, uvolňuje žlučové křeče, zvyšuje krevní tlak, čistí krev, působí mírně močopudně a je prevencí proti infekčním nemocem. Pomáhá také v rekonvalescenci a při virových onemocněních horních cest dýchacích. Jeho ojedinělým účinkem je, že zlepšuje snížený metabolismus způsobený nedostatkem pohybu. Má rovněž mimořádnou antibakteriální aktivitu – 0,5 g strouhaného křenu úplně zastavuje růst některých choroboplodných zárodků. Snižuje prokrvení oblastí postižených nemocí, čímž mírní bolesti a tvoří podmínky pro lepší hojení. To se využívá při revmatismu, různých zánětech, nervových bolestech, dně, otocích a omrzlinách. Nejlépe ve formě křenové placky - nastrohaný křen smícháme s malým množstvím mouky a másla, vytvarujeme v tenkém plátě do tvaru placky a přikládáme na bolavé místo. Předtím musíme pokožku ale nakrémovat, protože placka hodně pálí.

Při bolestech hlavy se doporučuje potírat spánky křenovým líhem. Ten si připravíme následovně: do láhve vložíme několik menších kořenů křenu a zalijeme až po okraj pálenkou, necháme 3 týdny na teplém místě. Proti ubývání dásní je rovněž dobrý křen. Stačí pravidelně žvýkat moučkovitým kořenem. V Českém herbáři z roku 1899 se o využití křenu mj. píše: „Mnozí polívají 60–120 gr. křenu 2–4 lt. piva neb vína a pijou toho najednou 60 gr., což prospívá zvláště proti vodnatelnosti. Strouhaný křen užívá se též s cukrem, a sice denně několikrát, 1–2 lžičky. Na tlapadla nohou přikládá se při zastaveném potu; také pihi zahánějí se šťávou křenu s octem smíšenou. Mimo to rozličným způsobem užívá se křenu proti kurdějím, dně, slizotoku, močovým chorobám aj.“

I když se nepředpokládá přílišná konzumace křenu, je dobré vědět, že může vnitřně dráždit sliznice a ledviny. Proto bychom ho měli určitě zařadit do svého jídelníčku, ale i zde platí „všeho s mírou“.

(red)

VÁNOČNÍ ÚKLID BEZ

Vánoce už jsou za dveřmi a nastal čas nejen pro nákup dárků, ale i k předvánočnímu úklidu. Tomu se ve větší či menší míře nevyhnou ani příblytky seniorů – samozřejmě s ohledem na zdraví, možnosti a věk jejich uživatelů.

„Je pravda, že vánoční byt by měl vonět nejen jehličím, ale i čistotou. To však nemá nic společného s „chorobnou“ představou některých jedinců, že nikde nesmí být smítka,“ míní přední česká socioložka a dnes už i seniorka profesorka Jiřina Šiklová. V bytě se má žít naplno (i o Vánocích) a s tím je nutno počítat. A pokud je o Vánocích očekávána návštěva, určitě přijede pro lidské potěšení a ne na revizi úklidu.

ZÁKLADNÍ POUČKA: ZACHOVEJTE KLID!

Namísto toho, abyste s hadrem v ruce začali převracet byt vzhůru nohama, pohodlně si sedněte do křesla a při kávě si položte následující otázku: Co je vlastně vůbec nutné uklízet?

1. Rozhlédněte se nejdříve kolem sebe, zda například v bytě nehromadí zbytečnosti, dávno nepotřebné a poškozené věci. Už jejich odstraněním byt prokoukne. Také zvažte, zda přemíra „ozdobiček“ po bytě neztěžuje úklid.
2. Zamyslete se, jak práci (pokud možno) rozložit mezi všechny „schopné“ členy rodiny. Stranou by v případě potřeby neměly zůstat ani děti - jejich pomoc by měla být vděkem svým rodičům, zejména při jejich nemoci.
3. Posuďte, zda máte na úklid dobré pomůcky. – Pokud ano, budete mít o polovinu práce méně. Základem však zůstává dobrý hadr. Měli bychom jich mít v domácnosti několik, a to podle účelu jejich použití. Podmínkou rovněž je, aby byly neustále čisté vyprané. Kdo se podrží tradičního úklidu, měl

by mít k dispozici i jelenici na mytí a leštění skel, zrcadel, stejně jako dobrý smeták, lopatku, rukavice a alespoň dva kbelíky na vodu. Při výběru chemických úklidových přípravků se řiďte zejména vlastní zkušeností, měřítkem nemusí být jenom ce-na-či reklama. Zajímte se však i o novinky a nechte si poradit odborně znalými prodejci.

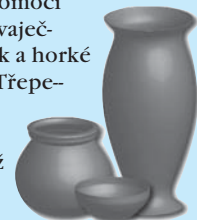
4. Vezměte úklid za správný konec – v každém případě se vyplatí začít se suchým úklidem, při němž likvidujeme prach a větší mechanické nečistoty (pavučiny, prach ze stěn, dveří, topná tělesa, rámy obrazů, svítidla) a končíme podlahovými krytinami a potahovými látkami.

A JEŠTĚ JEDNO ŘEŠENÍ: ÚKLIDOVÁ SLUŽBA

Je rovněž rozumné zvážit, zda si na nejtěžší a nejnáročnější práce neobjednat úklidovou službu? Jde hlavně

ZRCADLA, SKLO A NÁDOBÍ

- Na mytí zrcadel se dobře hodí staré vyprané silonové punčochy nebo punčocháče.
- Skvrny od much odstraňujeme ze zrcadel hadříkem namočeným do octa. Můžeme také použít cibuli, kterou rozřízneme na polovinu. Zrcadlo jí potřeme a necháme působit asi deset minut. Potom celé zrcadlo omyjeme vodou a vyleštíme.
- Okenní skla, zrcadla a skleněné předměty snadno vyčistíme do vysokého lesku, když je předtím omyjeme slanou vodou. Používá se jedna lžice soli na litr vody.
- Sklenice s křišťálového skla vždy myjte pouze ve studené vodě s trochou octa – teplem ztrácí lesk. Pivní sklenice zase nemyjte saponátem jinak se v nich nebude tvořit pěna, vymývejte je vždy pouze čistou teplou vodou.
- Povlak nebo špínu z vazu nebo sklenic s úzkým hrdlem odstraníme pomocí rozdrcených vaječných skořápek a horké octové vody. Těpe-me sklenici nebo vazou tak dlouho, až špína zmizí.

SOUTĚŽ: VÍTE TO?

Na jiném místě Doby seniorů píšeme o unikátním komplexu UROVAL® manosa, který příznivě působí při zánětech močových cest. UROVAL® manosa je zahrnut do systému záruk, který zákazníkovi zaručuje jeho spokojenost, včetně vrácení peněz! Víte, jak se systém záruk od společnosti VALOSUN nazývá?

- a) VALOSUN OPERACE
- b) VALOSUN GARANCE

Vyberte správnou odpověď a napište nám ji na známé adresy tentokrát už do 10. prosince. Tři autoři správných odpovědí získají jedno balení přípravku UROVAL® manosa. Správná odpověď v minulém čísle zněla b) tablety. Ceny od sponzora soutěže dostanou Jaroslava Ptáková z Rychnova nad Kněžnou, Justina Husárová z České vsi a Jiřina Perutíková z Palkovic.

STRESU

PODLAHA – KOBERCE

● Seschlou dřevěnou podlahu nejlépe ošetříme studeným černým čajem. Lakovanou dřevěnou podlahu zase vytřete polosuchou kávovou sedlinou – bude jen zářit. Sedlinu nakonec vyluxujeme.

● Barvu na starších kobercích osvěžíme a současně koberec vyčistíme, když jeho povrch, zbavený prachu vytíráme hadříkem nebo kartáčem namočeným v octové vodě. Po vyschnutí koberec znovu vysajeme.

● Třásně koberce pročeseme řídkým (nejlépe kovovým) hřebenem, potom je podložíme měkkou podložkou a přezehlíme přes vlhký textil. Příliš měkké třásně můžeme zpevnit tužidlem na vlasy nebo roztokem želatiny.

● Psí a kočičí chlupy nejsnáze odstraníme vlhkou houbou, na niž se chlupy přichytí.

S OBRAZY OPATRNĚ

Olejomalby zbavíme staré špíny vytíráním povrchu rozpůlenou cibulí nebo šťávou z cibule. Vzácné a drahé obrazy svěrujeme k vyčištění odbornému restaurátorovi.

● Myjeme-li sklo zasklených obrazů (hlavně pastelů a akvarelů), dbáme, aby voda nepronikla mez sklo a obraz nezničila.

● Pozlacené rámy čistíme vlažným odvarem z cibule, roztokem saponátu s příměsí octa nebo hadříkem namočeným v lihu. Doporučuje se postupovat velmi opatrně. Některé rámy totiž používají barvu, a nelze je tedy mýt vůbec, pouze opatrně otírat „na sucho“.

● Od prachu zbavujeme obrazy vysáváním za použití velmi jemného kartáče.

KOUPELNA A ZÁCHOD

● Usadila-li se kolem vodovodního kohoutu vrstva vodního kamene, otočte okolo něj kus vaty nebo hadřík namočený v octě a nechte asi dvě hodiny působit.

● Při tvrdé vodě se ve sprchové hlavici snadno usazuje vodní kámen. Sprchu rozeberte a vyčistěte starým kartáčkem na zuby. Ucpané dírký vyčistěte jehlou.

● Zasechlé spáry mezi kachličkami vyčistíte trochou zředěného čpavku.

Spáry vybělíme i práškem do pečiva nasypaným na vlhký hadřík.

● Zažloutlou vanu omyjte horkým octem. Skvrny od rzi posypte práškem do pečiva a zakryjte mokrým papírem.

● Usazeniny v záchodové míse pomůže odstranit směs vody a kyseliny octové v poměru 10 : 1. Nechte působit přes noc. Usazeniny a vodní kámen pak snadno odstraníte. Zašlou špinu vyčistíte také vodou, do níž jste přidali ocet a sůl.

Připravil Václav HAMPEJS

MALÁ NADÍLKA DOBRÝCH RAD

Vánoční úklid si lze usnadnit i některými „babskými radami“, které navíc šetří korunky za nákup drahých přípravků z drogerie.

ČIŠTĚNÍ A ÚDRŽBA NÁBYTKU

● Čalouněný nábytek čistíme po vysátí a vykartáčování roztokem saponátů s přidáním octa. Naplněný roztok nanášíme houbou a opět vytíráme. Po dokonalém vyschnutí znovu textil vysajeme. Čalounění vysáváme normálně vysavačovou trubicí proti směru vláken potahu.

● Dubový a mahagonový nábytek je možno ošetřit teplým pivem. To mu dodá krásný lesk. Světlé skvrny na dřevěném nábytku odstraníme korkovou zátkou namočenou v rostlinném oleji a cigaretovém popelu. Skvrnu přetřete a nakonec znovu navoskujte.

● Chceme-li zbavit prachu a nečistoty zásuvky nebo krabičky, kde máme uložené různé drobné předměty a které nechceme vyndávat, použijeme vysavač, na jehož trubicí navlékneme místo nástavce starou silonovou punčochu.

● Kozený potah nábytku (křesel) čistíme mlékem. Jiná rada doporučuje vytírání nečistot z kůže roztokem vody s vinným octem a následným napouštěním kůže lněným olejem. Na světlou kůži je možné použít bílou vazelinu.

● Špinu na lakovaných dveřích v místech, kde je přivíráme rukou, lehce odstraníme rozříznutým syrovým bramborem.

● Nábytek z přírodního proutí nebo bambusu čistíme teplou slanou vodou – to jej posílí a vybělí. Lakovaný proutěný nábytek otřete jenom vlhkým hadrem.

PODZIM A UROLOGICKÉ OBTÍŽE

Podzimní počasí je velmi často spojeno s nepříjemným prochlazením. Stačí tedy opravdu jen málo a začne nás sužovat časté nutkání na močení. Postupně se přidávají nepříjemné pocity, jako je pálení, řezání nebo pocity tíhy v podbřišku. Pokud Vám tyto obtíže připadají známé, pak je pravděpodobné, že Vás potkala infekce močových cest. Zde nabízí pomoc přírodní monosacharid D-manóza, který velmi příznivě působí na močové cesty. Má totiž jedinečnou schopnost – dokáže obalit patogenní bakterie a vyloučit je močí z těla ven! To vše bez toho, aniž by zničil bakterie tělu prospěšné. Osvědčenou pomoc při potížích s močovými cestami nabízí také brusinka. A kde tyto látky najdete? Sáhnete po přírodním doplňku stravy **UROVAL® MANOSA**. Tento unikátní přírodní komplex obsahuje vyváženou kombinaci brusinky a D-manosy. Díky čistě přírodnímu složení je k organismu velmi šetrný, a je proto vhodný i pro těhotné a kojící ženy a děti od tří let. O jeho kvalitě a účincích svědčí bezkonkurenčních 96% spokojených uživatelů! Je k dostání v každé lékárně bez receptu, nyní také ve vánočním balení s dárkem na podporu imunity navíc. Samotný produkt však nabízí ještě něco navíc. **UROVAL® manosa** je zahrnut do systému záruk **VALOSUN GARANCE** a výrobce Vám tak ručí za Vaši spokojenost, včetně vrácení peněz! Pokud Vás zajímá víc nebo se chcete poradit, volejte **ZDARMA infolinku 800 17 16 17**, nebo se podívejte na www.uroval.cz.

*Dlouhodobý průzkum spokojenosti spotřebitelů společnosti Valosun

TIPY LETEM

I na poslední měsíc roku připravila Pražská informační služba (PIS) řadu zajímavých akcí. Z nich jsme pro vás vybrali:

4. čt. **Svět pražských kaváren na přelomu 19. a 20. století.** Vyprávění o známých kavárnách, které navštěvovali nejen pražští německy píšící spisovatelé. Začátek v 15.30 u kavárny Arco na rohu ulic Hybernská a Dlážďená (stanice tram. č. 3, 5, 14, 24, 26 „Masarykovo nádraží“). Vstup 50 Kč.

6. so. **Národní divadlo.** Celková prohlídka. Začátek akce každou půlhodinu od 8.30 do 11.00 před vchodem do historické budovy. Objednané skupiny mají přednost (skupiny nad 15 osob). Počet účastníků ve skupinách je max. 50 osob. Vstup 50 Kč, stejná akce také 28.12.

Na sv. Mikuláše do sv. Mikuláše. Prohlídka kostela sv. Mikuláše na Malé Straně. Začátek ve 14.00 před vchodem do kostela na Malostranském náměstí. Vstup 50 Kč.

7. ne. **Švandovo divadlo na Smíchově.** Prohlídka divadla v rámci cyklu „Prkna, která znamenají svět“ za účasti zástupce Švandova divadla. Omezený počet účastníků na 50 osob. Začátek v 10.00 před vchodem do divadla (Štefánikova 57, Praha 5, stanice tram. č. 6, 9, 12, 20 „Švandovo divadlo“). Vstup 50 Kč.

Vyšehrad. Prohlídka areálu včetně hřbitova a kasemat. Začátek ve 14.00 před kostelem sv. Petra a Pavla. Vstup 50 Kč, stejná akce také 14.12.

9. út. **Co ještě nevíte o Vánocích?** Přednáška připomene nejen okolnosti rozsvícení prvního vánočního stromku, ale i zajímavé vánoční zvyky, tradici vánočních her, předvánočních a vánočních zpěvů. Začátek přednášky v 17.00 v sále PIS, Arbesovo nám. 4, Praha 5, malá učebna v přízemí. Vstup 50 Kč.

13. so. **Na kouzelný Nový svět. Výcházka v rámci cyklu „Děti, poznejte Prahu!“.** Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu dospělé osoby). Zajímavé povídání o památkách Hradčan. Na závěr čeká děti malý vědomostní kvíz se sladkou odměnou. Začátek v 10.00 u pomníku hvězdárů na Pohořelci (u stanice tram. č. 22 „Pohořelec“). Vstup děti 40 Kč / dospělí 50 Kč.

14. ne. **Staroměstská radnice trochu jinak, aneb co se do běžné prohlídky nevejde.** Prohlídka historických sálů, radniční kaple, románsko-gotického podzemí a náhled do stokové sítě. V případě konání primátorské akce nelze vycházku uskutečnit. Začátek ve 14.00 před vchodem do Staroměstské radnice. Vstup 50 Kč + jednotné vstupné do objektu 50 Kč.

25. čt. **Tradiční vánoční procházka areálem Pražského hradu.** Začátek ve 14.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. Vstup 50 Kč.

27. so. **Za betlémy Hradčan a Pražského hradu.** Výcházka spojená s návštěvou jeslíček v kostele P. Marie Andělské a v kostele sv. Benedikta. Začátek v 10.00 před Loreto (Loretánské nám. 6, Praha 1 – Hradčany, stanice tram. č. 22 „Pohořelec“). Vstup 50 Kč. **Staropražské Vánoce v Toulcově dvoře.** Prohlídka obnoveného Toulcova dvora, v jehož prostorách nahlédneme do měšťanského, vánočně vyzdobeného pokoje a v barokních stájích se nám představí výstava perníkových a jiných betlémů. Spojeno s procházkou po okolí. Začátek akce ve 14.00 na stanici aut. č. 177 „Toulcův dvůr“ (Kubátova 1/32, Praha 10 - Hostivař). Vstup 50 Kč + dobrovolné vstupné na výstavu.

INFO redakce: Silvestrovské a novoroční akce PIS přiblížíme v příštím čísle DS.

(red)

Bude výměna bytu snadnější?

Postupné zdražování nájemného podle zákona č. 107/2006 Sb., zahájené v lednu 2006, dolehlo na řadu seniorů s mimořádnou naléhavostí.

Hrozba ztráty střechy nad hlavou je nutí poohlédnout se po nějakém jiném bydlení, často navzdory jejich původnímu pevnému odhodlání, dožít svůj život tam, kde jej prožili, v místech, která mají rádi a kde mají i své přátele a známé.

Rozhodnutí vyměnit byt za menší, který lépe odpovídá jejich finančním možnostem, je sice obtížné, ale logické. Jak se ale ukazuje, ne vždy se taková výměna podaří. Vyměnit obecní byty není obvykle složité, soukromí majitelé však nezdírká takovou výměnu záměrně maří. Snadno si totiž spočítají, že finanční prostředky seniorů nejsou nevyčerpatelné a z důchodu je třeba také jíst, zaplatit léky a mnoho dalších věcí, bez nichž se člověk neobejde. Stačí jen v klidu počkat, až dluh na nájemném dosáhne stanovené částky a sláva! Byt je po exekčním vystěhování volný. Ze se tak stalo sice po právu, ale v rozporu s dobrými mravy je už příliš netrápí, důležitý je přece zisk.

Učinit přítrž takovému jednání se pokouší návrh poslance JUDr. Stanislava Křečka na úpravu občanského zákoníku, který pod č. 611 právě projednává parlament. Podle něho by musel vlastník bytu, který s dohodou nájemníků o výměně bytu nesouhlasí, podat soudu ve lhůtě

30 dnů návrh na neplatnost takové dohody a doložit to vážnými důvody. Pokud by tak neučinil, uskutečnění výměny by už nic nebránilo. To by byl nesporně značný pokrok. Až dosud totiž musel žalobu, kterou by soud souhlas majitele s výměnou nahradil, podávat nájemce. Je samozřejmé, že do té doby než soud rozhodl, žily obě strany v nejistotě a z dohody tak nezdírká sešlo.

Jak se dalo čekat, návrh vyvolal až hysterickou reakci některých majitelů domů. Přitom se jedná jen o skromný pokus, vnést dosoučasného bytového práva alespoň nějaký řád. Skutečně razantní řešení, které by alespoň zčásti vyvážilo zcela nesystémový zásah státu do platných smluv, kterým se umožňuje jednostranné zdražování nájemného, by bylo umožnění výměn bytů zcela bez souhlasu pronajímatelů, pokud by se tím řešila neúnosná sociální či bytová situace některého z nájemců, vyvolaná právě vysokým nájemným. Tím by se

značně omezilo zneužití monopolního postavení pronajímatelů k vnucování neúměrného a někdy až nemravného nájemného, které z neznámých důvodů označují za nájemné „obvyklé“ či „tržní“.

Návrh poslance Křečka ovšem tak daleko nejde a pokouší se využít k ochraně nájemníků ve velkých bytech, kteří nemohou počítat s příspěvky na bydlení, obdobný právní mechanismus, jakým se může nájemce domáhat neplatnosti jednostranně stanoveného zvýšení nájemného. Předpokládá, že pronajímatel případnou žalobu řádně zváží a od šikanování nájemníků z malicherných důvodů raději upustí. Potřebná ochrana pronajímatele před fiktivními výměnami či nepřizpůsobivými nájemníky je přitom plně zachována. Nezbyvá proto než si přát, aby se podařilo tuto změnu v parlamentu prosadit. A co pro to můžeme udělat my sami? Zkuste se třeba zeptat svého poslance, zda má na věc stejný názor jako vy!

Ing. Karel ŠTĚPÁNÍK,
poradna RS ČR Brno

LINKA SENIORŮ I O VÁNOCÍCH

Na Linku seniorů se mohou senioři obrátit již tradičně také v době Vánočních svátků. Na bezplatném čísle 800 200 007 budou také ve svátky k dispozici pracovníci Linky jako každý všední den od 8 do 20 hodin. Na Linku se můžete obrátit potřebujete-li pomoci, poradit či jen chcete s někým sdílet své trápení či radost.

(red)

VYHRÁLI KALENDÁŘ DECHOVEK

V minulém čísle jsme na tomto místě přinesli soutěž, ve které šlo o unikátní kalendáře na rok 2009. Správná odpověď na soutěžní otázku, kde se konalo poslední Mistrovství Evropy dechových hudeb zněla samozřejmě Nizozemí. Správně odpověděli, štěstí při losování měli a kalendáře dostanou F. Trojek z Opavy, L. Klement z Ostravy, M. Prachařová z Bojkovic, J. Hájková ze Středokluk a J. Diviš z Kralup nad

Vltavou. Blahopřejeme. Pro ostatní zájemce máme dobrou zprávu: kalendář Dechové orchestry 2009 si mohou stále ještě koupit na adrese Agentura Briva, Machatého 689, 152 05 Praha 5 a to za pouhých 50 Kč (+poštovné). Jde o mimořádnou slevu pro naše čtenáře, proto je k objednavce třeba připojit kupon z minulá nebo výstřížek či kopii této zprávy, kterou právě čtete.

(red)

Šatník českých princezen

Nesnášíte stresující předvánoční shon a chtěli byste mu uniknout? Třeba příjemnou a zajímavou vycházkou i se svými vnoučaty? Pak vězte, že vynikající příležitost k podobnému úniku z reality dotěrných a často i klamavých předvánočních reklam nabízí právě otevřená unikátní výstava Jak se oblékají pohádky. Na ní můžete i se svými milými nahlédnout do šatníku českých princezen.

české historii nemá obdoby. A to je velká škoda, vždyť české pohádky patří k těm nejlepším na světě," prozrazuje autorka a současně i kurátorka výstavy Jana Sommerová, co předcházelo více než půlročnímu pátrání po potřebných exponátech.

Nakonec se to organizátorům výstavy podařilo: dali dohromady jedinečnou sbírku kostýmů z 15 nejznámějších českých pohádek, z nichž některé jsou dokonce zařazeny v kulturním dědictví České republiky. Patří k nim Tři oříšky pro Popelku, Pyšná princezna, Princezna se zlatou hvězdou, Byl jednou jeden král, Obušku z pytle ven, Šíleně smutná princezna, Pekařův císař a Císařův pekař a Princ a Večernice.

„Naším záměrem bylo zpříjemnit divákům všech generací sváteční

čas a aspoň na pár chvil jim otevřít dveře do kouzelné říše pohádek. Věřím, že si v předvánočním shonu najdou cestu ke klidnému zastavení a zavzpomínání si na hezké zážitky z dětství (bez ohledu na věk), kdy nás, zejména v době Vánoc, tyto pohádky vždy pohladily po duši," dodává Jana Sommerová.

Výstavu originálních kostýmů českých filmových pohádek s doprovodným programem můžete vidět denně od 9 do 17 hodin. Otevírací doba o Vánocích a na Nový rok: 24. 12. a 25. 12. – zavřeno, 26. 12. – normální otevírací doba, 31. 12. – otevřeno pouze 9.00 – 12.00 a 1. 1. 2009 – otevřeno pouze 12.00 – 16.00. Výstava je nádherná. Dospělí za hezký zážitek zaplatí 130 Kč, děti 70 Kč, na důchodce a jejich možností a případné slevy se bohužel zatím jaksi pozapomnělo, byť záštitu nad výstavou má

manželka prezidenta, která se jinak důchodcům snaží všemožně pomáhat. (red)

„Tváře umouněné od popela, ale kominík to není. Klobouk s peřím, luk a kamizola, ale myslivec to není. Šaty s vlečkou, stříbrem vyšíváné, ale princezna to není.“ Kdo by v záludné hádance i s odstupem času nepoznal nezapomenutelnou Popelku?! Ale jak ve skutečnosti vypadaly kouzelné šaty, které si vyloupala ze třech oříšků? Byl myší kožíšek princezny se zlatou hvězdou opravdu myší? A jakou „róbu“ nosila krásná Krasomila? Nyní to na vlastní oči můžete vidět na unikátní výstavě Jak se oblékají pohádky. Originální kostýmy z nezapomenutelných českých filmových pohádek, záběry, fotografie z natáčení, které nebyly nikdy zveřejněny, dekorace a rekvizity jsou nyní k vidění od 27. listopadu do 31. prosince v románských sálech Strahovského kláštera u Pražského hradu.

„Již několik let se pohybuji v oblasti dětské tvorby a filmu a hlavně jsem velkou milovnicí pohádek. Uspořádat výstavu s původními exponáty mě lákalo už proto, že v

JAK NA TO

Objednávkový kupón vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. production s.r.o., Box 732, 111 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“.

Obratem dostanete složenku, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu – peníze v takovém případě odešlete na konto, které je uvedeno na složence a jako Váš variabilní symbol (VS) uveďte ten, který rovněž najdete na složence.

Pokud objednáváte předplatné úplně poprvé a neznáte číslo konta ani VS a chcete platit bezhotovostním převodem, zavolejte do zákaznického centra A.L.L. production s.r.o., kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím e-mailu: dobaseniou@predplatne.cz.

Nezapomeňte, že předplatným DS můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům!

OBJEDNÁVKOVÝ KUPON

Roční předplatné **108 Kč**
Cena za kus **9 Kč**

DOBA
seniorů

Objednávající:

JMÉNO
PRŮMENÍ
ULICE
ČÍSLO POPISNÉ
MĚSTO
PSČ
TELEFON
E-MAIL

Předplatné "formou dárku" pro:

JMÉNO
PRŮMENÍ
ULICE
ČÍSLO POPISNÉ
MĚSTO
PSČ
TELEFON
E-MAIL

DOBU SENIORŮ objednáвам od čísla (včetně):

ZPŮSOB PLATBY:

☐ složenkou ☐ bankovním převodem
☐ SIPO: spojující č.
☐ fakturou: IČO:

PODPIS

DIČ:

Souhlasím s tím, aby mé osobní údaje poskytnuté v rámci předplatného vedla společnost A. L. L. production s. r. o. či jeho smluvní partner v autorizované databázi předplatitelů, a to i po skončení předplatného. Na moji žádost budou údaje z databáze vyřazeny. Údaje smí být využity pouze v souvislosti s předplatným, k vypracování statistik, k zaslání nabídek a poskytování služeb a informací o akcích pro předplatitele.

Zajišťuje: A. L. L. production s. r. o., Box 732, 111 21 Praha 1 • t: 234 092 851, fax: 234 092 813 • predplatne@predplatne.cz

Indikované kúry ORLING®

podporují komplexní přístup v léčení bolestí kloubů a pohybového aparátu

Máte bolesti v kloubech při pohybu? Nebo i v klidu? Trápí Vás pohybové obtíže či onemocnění pohybového aparátu? NADĚJÍ je **Geladrink**, který se odlišuje vysokým obsahem **kolagenních peptidů** stimulujících množení chrupavkových buněk, které zvyšují syntézu chrupavkového kolagenu o 100 % již za 11 dní a regenerují tak kolagenní struktury chrupavky a pojivových tkání tvořících pohybový aparát.

Kolagenní doplněk stravy **Geladrink** podporuje komplexní přístup ve výživě, regeneraci a ovlivnění bolestí kloubů způsobených degenerativními procesy pojivových tkání vznikajícími při přetížení a stárnutí organismu, jejichž výsledkem je osteoartróza, osteoporóza či jejich kombinace.

Účinnost **Geladrinku** byla prokázána řadou klinických studií, které byly uspořádány různým způsobem, jako studie pilotní či jako studie dle zásad medicíny založené na důkazech. Všechny studie vždy prokázaly účinnost **Geladrinku** spočívající v útlumu bolestí kloubů a zlepšení jejich pohyblivosti, což přináší nemocnému zvýšení kvality života. Nejeefektivnější je užívání různých typů **Geladrinku** ve vysoce účinných **Indikovaných kúrách ORLING** složených z různých kombinací přípravků **Geladrink FAST** pro potlačení zánětlivých procesů v kloubech díky vysokému obsahu Boswellinu, **Geladrink FORTE** pro hloubkovou regeneraci a zvýšení hydratace kloubních tkání díky vysokému obsahu SYSADOA, **Geladrink ARTRODIET** pro vitalizaci a stimulaci jater a kloubních tkání, **Calcidrink** pro zvýšení hustoty a mineralizace kostí, **Imunitin** pro zvýšení specifické i nespecifické obranyschopnosti organismu.

Při užívání všech **Indikovaných kúr ORLING** je důležité dodržovat pitný režim. Denně pít 0,03 l čisté neperlivé vody na 1 kg tělesné hmotnosti. Voda je majoritní látkou našeho těla, tvoří více než 70 % hmotnosti těla, v ní probíhají všechny

metabolické děje, voda očisťuje a je nositelkou informací a udržuje tělo pružné a měkké. Voda je důležitá pro pružnost chrupavek, v nichž se váže na kolagen prostřednictvím proteoglykanů, jejichž součástí je chondroitinsulfát a glukosaminsulfát (SYSADOA). Jejich současné perorální užívání zvyšuje vlastní přirozenou tvorbu kyseliny hyaluronové, která zvyšuje viskozitu synoviální tekutiny a snižuje aktivitu enzymů štěpících kolagen. Kolagen je zásadní hmotou pojivové tkáně pohybového aparátu a dále pak voda, avšak chybí-li kolagen, voda se nemá kam vázat a chrupavky vysychají. Při bolestech kloubů je třeba dbát o zdraví ledvin, jejichž zdraví souvisí se zdravím kolenních a hlezenních kloubů a páteře. Slabá energie ledvin se může projevit ve slabých a lámavých kostech, slabých nohou a kolenou a ztuhlosti páteře. Důležitými orgány jsou i játra a žlučník, které kontrolují vazy a šlachy a způsob, jakým spolupracují se svaly. Když játra nemohou dostatečně vyčistit krev, nejsou šlachy dost vyživovány. To vede ke ztuhlosti a potížím při ohýbání a natahování kloubů a dále pak ke snižování jejich pohyblivosti. Zdraví jater a žlučníku ovlivňuje především pohyblivost kyčelních a ramenních kloubů, ale je důležité

i pro pohyblivost malých kloubů rukou a nohou.

Komplexní terapeutický přístup

Indikované kúry Orling jsou sestaveny tak, aby přinášely příznivý fyziologický účinek na pojivové tkáně pohybového aparátu a v časové posloupnosti regenerovaly a vyživovaly tyto tkáně a podporovaly tak komplexní terapeutický přístup k příslušným zdravotním problémům. V průběhu užívání **Indikované kúry** může dojít ke zvýšení tlaku a pocitu svědění v kloubech až zvýšení bolesti kloubů, to je však známkou hojivých a regeneračních procesů probíhajících v opotřebovaných pojivových tkáních kloubů. Doplnky stravy **Geladrink** s příznivým fyziologickým

účinkem na tkáně pohybového aparátu **zakoupíte v lékárnách** nebo v **Indikovaných kúrách Orling** ve **zvýhodněných Akcích** platných do 31. 12. 2008: ARTRÓZA, OSTEOPORÓZA, BORELIÓZA, ENDOPROTÉZA, BOLESTI RUKOU, BOLESTI ZAD na www.orling.cz, na bezplatné lince tel. **800 108 999**, kde můžete konzultovat vlastní pohybové problémy a kde si můžete vyžádat slevové kupóny, katalogy a další informační materiály ZDARMA.

Akce ARTRÓZA – 3měsíční komplet 1489 Kč, cena za denní dávku 16,60 Kč

Akce OSTEOPORÓZA – 2měsíční komplet 899 Kč, cena za denní dávku 15,00 Kč

Akce ENDOPROTÉZA – 2měsíční komplet 1914 Kč, cena za denní dávku 31,90 Kč

Akce BOLESTI ZAD – 2měsíční komplet 2015 Kč, cena za denní dávku 33,60 Kč

Akce BOLESTI RUKOU – 2měsíční komplet 2089 Kč, cena za denní dávku 34,80 Kč,

Akce BORELIÓZA – 2měsíční komplet 1949 Kč, cena za denní dávku 32,50 Kč

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskuse nejsou stanoveny žádné mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí, co vás naopak potěšilo či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo, příspěvky z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

MORÁLNÍ DEFICIT?

Seděl jsem u své dvanáctky a poslouchal hovor strejců, sedících u pultu se stejnou značkou. Atmosféra a duševní naladění mně, pamětníka, jakoby naváděly ke srovnávání s tím, co bylo možné zažívat už tak dávno, že na to vzpomínáme už jen my nejstarší. Konkrétně na dobu tzv. protektorátu Böhmen und Mähren. Na stěnu restaurace se mi promítla tehdy obvyklá dvojazyčná cedule s nápisem „Politische Gespräche verboten. Politické hovory zakázány.“ Nevím, zda to nařídila německá okupační moc, protektorátní úřady, nebo dokonce samotní hostinští. V každém případě však soudím, že ta cedulka byla ve prospěch Čechů. Nechápu ani dnes, jak by zvýšený počet „klientů“ koncentračních táborů pomohl utlačenému národu nebo dokonce usnadnil Spojencům vyhrát válku proti Hitlerovi.

Už slyším, jak mě někteří historici, hlavně ti, jejichž dědečci a babičky si tehdy ještě cvrnkali kuličky nebo chovali panenky, osočují z konformizmu, z tolerance ke zbabělosti, z „typicky českého“ podléhání moci a třeba taky z toho, že můj postoj může podle nich snad zpochybnit i význam atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Ti historici, které živí pouze písemné prameny – tedy kontrolovaný protektorátní tisk a rozhlas, resp. ohlasy z českého vysílání londýnského rozhlasu. Řeč je o historících, kteří tu zlou dobu nezažili, kteří nemohli prožívat hrůzu z očekávané štýry gestapa při heydrichiádě a kteří se nemuseli děsit při každodenních hlášeníh o popravených „schvalovatelích atentátu.“ Nikoli, nepochybněji vysoce kladné morální hodnoty atentátníků na Heydricha. Ten byl

nepochybný mnohonásobný kat a byla válka, kdy zabití nepřítele, dokonce i toho, který mně osobně nic neudělal, není zločinem. Proto nelze dodatečně tento hrdinský čin zahraničního odboje zpochybňovat jako něco bez kladného morálního náboje.

K těm, kdo nás dnes ze zákoutí klidných badatelských pracoven v demokratickém státě přesvědčují o morálním deficitu národa, osobně rozhodně nepatřím (jistě společně s naprostou většinou pamětníků) a žádný podobný „historik“ nebo publicista mě k tomu nedonutí. Proto rozhodně odmítám nedávné výroky Českého rozhlasu 6 o tom, že genetický kód českého národa je pochybný. Určitě není, není také horší ani lepší než u ostatních národů v Evropské unii. Nebyl horší před 68 lety a není horší ani dnes.

M. LEDVINA, Hradec Králové

Red.: Děkujeme za dopis a dáváme ho do diskuse. Jaký je Váš názor na to, co píše čtenář DS pan Prof. M. Ledvina? V redakci DS zastáváme názor, že posuzovat historii dnešními očima, vyvozovat závěry z historických událostí bez ohledu na jejich konkrétní okolnosti je škodlivé a svědčí pouze o neschopnosti pozorovatelů historii vůbec pochopit. Výsledkem jsou pak úsudky, které z jejich autorů dělají spíš než historiky zbedněné hlupáky. Tak nám mj. připadal i mladý vojenský historik, který tvrdil, že po Mnichovu se měli Češi Němcům vojensky bránit, „než se pak nechat vést jako ovce do koncentráků“. Z knih zřejmě nevyčetl nejen to, že ČSR se po Mnichovské zradě spojenců ocitla v bezvýhodné situaci a vláda v Praze diktát přijala bez ohledu na názor obyvatel, ale především to, že v koncentračních táborech většinou končili ti, kdo se nechťli smířit s německou okupací. V německých koncentracích často společně s nimi trpěli a umírali i vojáci států, které se na rozdíl od zrazené ČSR Hitlerovu Německu postavily vojensky.

HEZKÁ TRADICE

Na hezký nápad přišli už v roce 2000 v Jablonci nad Nisou: uspořádat pro opuštěné seniory z města a okolí sváteční štedrovečerní hostinu v

tehdy právě nově rekonstruovaném hotelu Petřín. Má bohatou historii. Pohostinské zařízení tu bylo otevřeno už v roce 1906, střídalo však majitele a chátralo, zachráněno bylo na poslední chvíli v roce 1986. Tehdy došlo k první rekonstrukci, při níž byla budova rozšířena o ubytovací zařízení a byla zprovozněna i dvacetimetrová rozhledna. Dnes je Petřín místem vycházek mnoha občanů, neboť je odsud krásný rozhled na podstatnou část města v údolí Nisy, ale i krásný rozhled na Lužické a Jizerské hory, na Ještěd, Studnici, Kopaninu a další zajímavosti. Právě toto prostředí se letos už po deváté opět stane místem dostaveníčka dříve narozených občanů Jablonecka. O tuto tradici se postaralo vedení města společně s majitelem restaurace. O zdejší štedrovečerní hostinu bývá mezi seniory mimořádný zájem a vzhledem k omezenému počtu míst se musí zájemci předem přihlásit na telefonu 483 357 292. Hezký vánoční týden od 19. do 26. prosince pro osamocení seniory z Jablonce a okolí připravuje také Svaz tělesně postižených. Blíží informace sdělí Marie Musichová, tel.: 723 732 766.

Ing. Zdeněk FRANTÁL, Jablonec nad Nisou

22 LET POSPOLU

Náš klub letos oslavil už 22 let svého trvání. Bohužel, nikoli všichni, kdo klub zakládali jsou dnes mezi námi, ale určitě by měli radost z toho, že pokračuje úspěšně ve své činnosti. Letos jsme tak už uskutečnili 29 setkání, vyslechli tři zajímavé přednášky a uskutečnila

se i desítky dalších akcí. Byli jsme na několika zájezdech: obdivovali jsme při nich krásy Jeseníků, podívali se společně na majestátný Javorník a brázdlili na lodi i na vlnách Oravské přehrady. Velmi hezká a dojemná jsou setkání s našimi jubilanty, akce k MDŽ i dalším příležitostem. Letos se Sokolové z našich řad mj. zúčastnili 28. října u příležitosti 90. výročí vzniku ČSR vysazování Stromu republiky v parku Čs. letců v centru Ostravy. Byla tak obnovena tradice vysazování památných stromů v Ostravě: poslední lípy jako symboly byly vysazeny v roce 1968 u Domu kultury města Ostravy. Jsme všichni moc rádi, že máme svůj klub a náš dík patří obci a sociálnímu odboru za finanční podporu a účast na našich setkáních. Jsme rádi, že si na nás udělá čas i pan starosta.

Jarmila ZBEROVSKÁ, kronikářka Klubu důchodců v Ostravě-Radvanicích

OPRAVA ZE SR

K článku: „Stanovisko RS ČR - vládní valorizace nestačí“ (Doba seniorů č. 10/2008) prosím uveřejnit opravu údajů za Slovensko o tzv. náhradovém pomere. V stanovisku sa uvádza, že je na Slovensku cca 48%. Neuvádza sa o aký rok ide. Ale skutočnosťou je, že daný „náhradový pomer“ bol na Slovensku v r. 2006 vo výške 43,8% (8226:18761 Sk) a v roku 2007 sa čiastočne zlepšil, a to na 44,1% (8885:20146 Sk). Ide teda o dost značne nižší údaj ako sa uviedol v predmetnom stanovisku.

Ing. Michal MAJTÁN, PhD., podpredseda Jednoty dôchodcov na Slovensku

DROBNÁ INZERCE V DS

INZERÁTY ČTENÁŘŮ ZCELA ZDARMA!

Doba seniorů si od samého počátku za svůj cíl stanovila pomáhat svým čtenářům. Už to neplatí jen o obsahu našich novin. Redakce a vydavatel v listopadu společně rozhodli, že s okamžitou platností se za drobnou inzerci čtenářů nebudou vybírat žádné poplatky a zveřejnění všech nekomerčních inzerátů bude zcela zdarma. Ať už půjde o seznámení, rubriky prodám a koupím, životní jubilea (včetně foto) či další rubriky. Vybírat se bude pouze v jediném případě: poplatek za poštovné ve výši 30 Kč uhradí předem pouze inzerenti, kteří si zadají inzerát se značkou a budou si přát doručení odpovědi poštou.

SHRNUTO: Nová pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení došlých odpovědí poštou.

Diamantovou svatbu po šedesáti letech společného života slavili 13. listopadu Anna a František Hrdličkovi z Prostějova. Vše nejlepší a ještě hodně krásných životních zážitků diamantovým jubilantům dodatečně prostřednictvím Doby seniorů přejí jejich přátelé a známí, zejména z domova důchodců v Nerudově ulici v Prostějově. Panu Františkovi pak také krásné prožití 84 narozenin, které oslaví 13. prosince.

BABI, BYLA TO VÝHODNÁ KOUPEL.

DOBA
seniorů

Vydává Rada seniorů ČR (www.rscrcz). Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: ds@rscrcz.cz. Kontakt pro inzerci: Jaroslava Chudá, tel.: 257 219 241 popř. 776 591 940. Grafická úprava: Studio Havran, Tiskne Libertas, a. s. Rozšiřuje PNS a Česká pošta, předplatné agentura A.L.L. production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, tel.: 234 092 852, e-mail: dobasenioru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevýžadané texty a foto se nevracejí. DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 19.12.

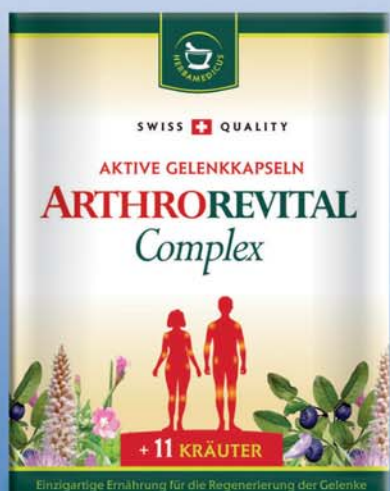
SWISS QUALITY

Herbamedicus GmbH, Zürich, Switzerland

Žádejte ve své lékárně nebo
prodejně zdravé výživy**TESTERY ZDARMA!**

SKUTEČNÁ ÚLEVA

pro klouby, svaly a páteř

ARTHROREVITAL JE UNIKÁTNÍ KLOUBNÍ VÝŽIVA
PRO ÚČINNOU REGENERACI POHYBOVÉHO APARÁTU.
OBSAHUJE 4-KOMBINACI FARMAKOLOGICKY OVĚŘENÝCH SUBSTANCÍ
A VELKÉ MNOŽSTVÍ ÚČINNÝCH BIO-AKTIVNÍCH LÁTEK Z 11 DRUHŮ BYLIN.

Tento doplněk stravy se vyznačuje vysokým podílem klinicky ověřené látky
Glukosamin sulfát (1600mg v DD) a unikátním bylinným komplexem, který
rozšiřuje silný účinek obnovy kloubní chrupavky o regeneraci vazů, šlach
a svalových úponů a snižuje riziko zánětlivých procesů.

DÁVKOVÁNÍ POUZE 2 TOBOLKY DENNĚ !

KOŇSKÁ MAST JE UNIKÁTNÍ BYLINNÝ BALZÁM
S OBSAHEM EXTRAKTŮ 25 BYLIN
A LÉČIVÝCH ROSTLIN, KTERÉ:

- účinně tlumí bolesti kloubů, namožených svalů a páteře
- zlepšují hybnost kloubů, páteře, vazů, šlach a svalstva
- podporují rekonvalescenci (zlomeniny, vykloubení)
- výrazně snižují pocit unavených a „těžkých nohou“
- zvyšují elasticitu a pružnost cévních stěn (křečové žíly)

...důvěra získána poctivým
přístupem k zákazníkům....

